

310241 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 9.

నంపుటము ౯

దెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ నవంబరు నెల 3-వ తేది శుక్ర వారము
సంపుటము ౯

No. 179

నంచిక ౧౭౯

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధి బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దచూదినిగల మాయమందుగాను. కలుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభావచిటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసినవి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక, నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

వెలసులభము!

బహుఅందము!!

బహుమతి నొసంగుటకు నిండా అనుకూలము

ఎఱుపు, పసుపు, తెలుపు
ఇవి టేషన్ రాళ్లు చేర్చి సకలము బంగారుతో అందముగా కట్టబడిన తంగరములు సిద్ధముగా వస్తువి. ఎట్టి సమూహ కావలసియుండెను రు 10 లు మొదలు రు 25 లు లోగా చెల్లించిన పంపుతున్నా. నియమాను క్షేత్రములకు పంపకలెను. ఇవి కొద్దిగా నున్నందున త్వరపడవలెను.
(371)
ది ఇండియన్ జ్యాయలరీమార్కెట్, నగర్త పేట, బెంగుళూరుసిటీ.

నిగ్గయకాలమునకు

నగలు తయారుచేసి యిచ్చుకట్టవారు లేరు ఎంతోమనులము. మతము చొక్కెపుడెండి, సుఖంబంగారు పూచించెదము. యెట్లము లేనివా పను తీసుకొనవలెను.

సకలంబంగారు వారములు, సాకా జవలికలు, మల్లెమొగ్గలు, కంపులకీళ్లు చిన్నవి పెద్దవి అర్చకమునకు సిద్ధముగావస్తువి.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు.

చై వాబాబుబోడ్డు, కుద్రాప.

సిద్ధమకరధ్వజ

(దైవజ్యో రత్నావళి 920 ఫుట)

ఇది అలంకారోపకరణములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి పొందియున్నది. ఇందు శుద్ధిలోనిన రసము, బంగారు, కైలాస, కుంభులనుపైను మెరుపును విజయల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. ప్రతిభూమిని పోలిన ప్రకారము నిర్మింపబడిన మూల ఆకాశము చేయుచున్నది. కొంతవ్యాపారవిహారముల నుపయోగపడ్యుచు, మేధావీలు కాంతిబంబు గా మోక్షవక్తవ్యాపారము, బుద్ధి, అమృతములను కల్పించెయును. శరీరమునకు కాంతినిచ్చును. మెచ్చు భావపుష్టికేసి కామోద్దీకరణము చేయును. అతివాక్రీయా, శ్రీయ, సుఖలోగములు, మొదలగు భావములనుకలగలము వ్యాధులలో మెచ్చును నుపయోగించువిధానము ముందులో బంపబడును. మొ 25 మాత్రలు రూ 50-00

అంధ్రరాజ్యుద్ధేధ ఛార్మసీ (లిమిటెడ్) వనూలైన మూలనినము 1,12,995.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి వీ. యే. ఎమ్. వీ. సి. యేమ్. గారిచే పాఠింపబడినది.

నిర్మణము తయారుచేయబడిన కృత్రిమోపకరణములు పుట్టినిల్లు. క్యాటగోరు ఉచితముగా పంపబడును. మోసపుమందుల నలనను, ఇతరులుకూడ ఇదేమోస్తరుగా చేయుచుండుట వలనను మోసపోకుము.

ప్రాంతీలు:— (1) 149, హైకోర్టు తిరువళ్ళీ-కి నుద్రాసు. (2) హైకోర్టు, తిరువళ్ళీ, (3) 402, టంకశాలవీధి, మద్రాసు. (4) 2, బబారు రోడ్డు, రాయపేట-మద్రాసు.

కత్తికట్టలు — చాకులు

కప్పతాళములు.

ఆగ్రహాదయలచే చేయబడినవి. ప్రాత్యక్షింపును.

కంటే ధరల క్యాటలాగుకు వ్రాయుదు.

బి. మొకలేశ్వర్లు అండ్ కో

బుచ్చి ఆండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

కెన్యాపురం (గోదావరికట్ట)

కెన్యాపురం అండ్ కో. "ఇండియన్ కెన్యాపురం"

స్వదేశీ దీపము! స్వదేశీ దీపము!!

ఈ మాదిరి దీపములు మా కర్మా గారిములో ఇచ్చితిమో తయారైనవి. మాపునకు కంబునలె నుండును. ఈ దీపమునం దుండు బొగములను విడి విడిగా తీయవచ్చును. పెద్దపెద్ద మిరాబిదారులు, జమీందారులు, మహారాజులు మన్నగువారి మెప్పుకు బడినవి. 1-కి ధర తపాలు ఖర్చుతో నహి రూ 7-8-0 లు మాత్రమే. ఈ దీపముయొక్క ఎత్తు 22 అంగుళములు. మైసూరుకి చేయుటకు కూడ తగిన మొర యిచ్చితిమెకే తయారు చేసి పంపబడును. 1-కి ధర 0-12-0 మాత్రమే, అయిదు చేరి తపాలు ఖర్చులు లేమందా రూ 8-4-0 లకు పంపబడును. మైసూరు కత్తికట్ట మొర లేమందా ఈ గురత్తుల మొరతో పంపవలిన పంపబడును.

S. RAMA Aiyer, P. O. No. 238, Calcutta

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇది మిక్కిలి ఘాటుకలిగి సువాసనగా నుండును. తాలూకములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన అందముగా నుండుటయేగాక, అశ్మిము, చాయువు, కలలు, క్షయము, పుష్పిపాతము, దగ్గ, ఉబ్బకము, కలరా, క్షేర విషవ్యర్థములు, నీటిదోషములు, పండ్లనోప్పులు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది వ్యభిచారుమునలె పనిచేయును. వేలకొలది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (3851)- 200 మాత్రలసీసా 1-కి రు 0 4-0; దబ్బక సీసాలు రు. 2-2-0. బి. పి. చార్మి ఎన్నికై నా రు 0-6-0. పి.సి.పి. తంబు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేవి, నెల్లూరుజిల్లా

ప్రస్తుతము అంతర్వేదిపాలెము ఫిర్యాజ్ ప్రకారము
సబ్బియన్న కోటమర్రి కనకమ్మగారు అక్టోబరు 27-వ తేదీన
మరికెప్పుడునుండును 29-వ తేదీన అంతర్వేదిపాలెము నందును
మరల నువశ్యాసము లొసంగిరి. వీరయ్యపశ్యాసములు ప్రజలను
బాగుగా నాకర్షించుచున్నవి. ప్రతిగామమువారు నువశ్యాస
ములకొని కామె నావ్యాసించుచున్నారు. ఆమె కుటుంబ
వ్యవహారములవలన నిచ్చట రెండుమూడుమాసములకంటె నుండ
నిశ్చయించుట మాఫిర్యా ప్రజల యిద్దవ్వు మనయే భావింప
బడుచును. ఈకాలము మాఫిర్యా చాలవరకు బాగుపడును
కనుకయు కలదు. విశేషముగను.

నెల్లూరుజిల్లా కోపూరుతాలూకా వాసుల కొకవిజ్ఞప్తి

మన మండలమహాసభ యీ నెలలో అల్లూరు గ్రామములో జరుపదలచితిమి ఈ వర్షము యీ మహాసభ మన తాలూకాలో జరుగుట మన యదృష్టమనియే చెప్పవలయు. మన వాసులు కొందరు నేరుగా జైలునుండి మహాసభకే వచ్చెదరు. ఇంతటిభాగ్య మింతవరకును మనమండలములోని యేమహాసభకు పట్టియుండలేదు. ఇట్టిస్థితిలో జరుగనున్న యీ మహాసభను యేవిధముగా నిర్వహించవలయునో యెల్లరును కనుగొని ప్రతివారును భారము వహించవలసియున్నది. ఎల్లరును ఆహ్వానసంఘసభ్యులుగా జేరగోరుచున్నాము. ఇతరులను సన్మానసంఘములో జేర్చుప్రయత్నము లపారముగ జేయవలసింది. వివిక్తిభటులు ఎల్లరు తిక్కక మహాసభకు 4 రోజులు ముందే అల్లూరు చేరవలసింది. సభను జయత్రయము జేయ గోరుచున్నాము.

బొమ్మా శేషురెడ్డి
కార్యదర్శి, సన్మానసంఘము, అల్లూరు.

శ్రీ ఆంధ్రసరస్వతీ గ్రంథనిలయము నిడుబ్రోలు (గుంటూరుజిల్లా)

మా గ్రామమున పదిసంవత్సరములక్రితము వైపేర నొక గ్రంథాలయమును స్థాపించిరి. తదాది కుక్కపత్తిచంద్రునిమాడ్కిందినదిశాశ్వతి గాంచుచుండెను. కొందరియవలకు ప్రోత్సాహముచే మూడువేలకుపైగా కాశ్యపచందాలు పడినవి. ఈముత్తమునకు వచ్చుకట్టిలో గ్రంథాలయనిర్వహణము జరుపునట్లు యేర్పాటుచేసికొనిరి. భండారమునకు సర్వతీభవనము లేని కొరంత యుండెను. ఆకొరంతను కీర్తిశేఖరై న శ్రీకృష్ణరాజు శేషయ్యగారి భార్య అచ్చమంబగారు మోహద్దనన, బాటసారులు విడిచివేయు గ్రతిమనకడకుగానున్న అమూల్యమైన అయ్యునెట్లభూమిని దానప్రదము వ్రాయించి రిజిస్టరుచేయించియిచ్చి స్వహస్తాధిపతిగాను రెండువందల చూత్యములను యిచ్చెద నని వాగ్దానముచేసిరి. వీరు దానధర్మములకు పేరెక్కినవారు. సర్వేశ్వరుడు యాయమను సర్వదా కాపాడుగాకయినేడుచు మాగ్రంథాలయ పక్షమున మహాపూర్వక సందనము లర్పించుచున్నాను.

పాములపాటి వీరయ్యచౌదరి.
కార్యదర్శి.

ఆంధ్ర మహాజనులకు విజ్ఞప్తి

నేను కారాగృహమునుండి వచ్చినప్పటినుండి ఆంధ్ర దేశమున కులవోట్లనుండి స్వాగతి నిత్తుమని ఆహ్వానములు వచ్చియున్నవి. అందఱకు తెలియజేయుచున్నాను మేము, ఆంధ్ర దేశములో ప్రతిగ్రామమునకు ఎటువంటి గ్రామముయినను, చిన్న గ్రామముయినను, పెద్దగ్రామముయినను, బస్తీయైనను, బేదిరాట గ్రామముయినను, కుగ్రామముయినను, అపరాధపు నీడుచెల్లించిన గ్రామముయినను, చెల్లించని గ్రామముయినను, వెళ్లుటకుమాత్రము సంసిద్ధుడనై యున్నాను. ఇతే శాస్త్రస్వాగతియతో ఏమాత్రము ప్రయోజనము లేదు. ఆహ్వానము చేసినవారును, చేయవలసినవారును వారివారిగ్రామములో తిలకు స్వరాజ్య నిధికి నూటవరుసాలు రూపాయలకు తక్కువ లేకుండ సంఘ వనయిచ్చుటకు సంకల్పించుకొని తెలియజూపినచో వచ్చి వారి యాహ్వానసాము ఉపన్యాసాలు జుట్టుటకు సంసిద్ధుడనై యున్నాను. ఈవరుసకు ఆహ్వానము చేసినవీడ్కు ఏమాత్రము భంగము కల్గినను బ్రిటిషుగవర్నమెంటువారి కోర్టులో దావానేనీ ఆసల ఫాయిదాలు ఖర్చులతోగూడ పుచ్చుకొగలవాడను. కావున మహాజను లందఱు తగుప్రయత్నములుచేసి కొని తమ యాత్రగ్రామములకు తిరిగి వెంటనే నున్న పిలిచేది నాకువాయు ఉత్తములు C/o గుంటూరు కాంగ్రెస్ కమిటీ వారిపేరవ్రాసిన చేరును.

దుగ్గి రాల నోపాలకృష్ణయ్య

నెల్లూరు తిలకపేట ఫిర్కా కాంగ్రెస్ సంఘము.

ఈ నెల 21 తేదీ సాయంత్రము జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యాలయమున శ్రీయుతి విస్వా రాజగోపాలరావుగారు ఆగ్రాన వాధిపతిగా జరిగిన వైఫిర్కా సభలో రాబోవు మండలమహాజనసభకు శ్రీయుతి కందాడై శ్రీనివాసకగారినిఆధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనవలసినదిగా ఆహ్వానసంఘము వారికి తెలుపబడమైనది.

ములుమాడి లక్ష్మీనరసయ్య
ఫిర్కా కార్యదర్శి.

ప్యూనిటీవువన్న వసూలు

అందలి చిత్రములు

గుంటూరు జిల్లాలో ప్యూనిటీవు పోలీసువన్న వసూలు యొద్దనుండి వసూలుచేయు పద్ధతిని గురించి 17.10.22 దిని ప్రతియందు గుంటూరు జిల్లా మాజిస్ట్రేటు ఆరు రూఫర్ ఫర్మ ద్వారాగా (వరుసించిన ప్రతులలో) "పన్నులను చెల్లింప గూడదను ఆంక్షాశనమునందు బోక్సము పుచ్చుకొని వారిపేర్లను, పన్నులను యొగచెట్టుట, గ్రామోద్యోగుల రాశిసామాలు, ప్రభుత్వోద్యోగుల బహిష్కారము మున్నగు ఫలితములకు కారణభూరిమై ప్రభుత్వమునకు యిబ్బంది కలుగజేసిన 1921 సంవత్సరపు ఆంక్షాశనమునందు పాలుగై కొని వారిపేర్లను యీ పన్నులు చెల్లించవలసిన వారి పట్టికయందు చేర్చలేదనియు, "పన్నులను చెల్లించకుండదను ఆంక్షాశనమునందు ఫిబ్రవరి 18 తేదీ మాఖ్యమగు తేదీగా పరిగణించ బడినది"నియు "పోలీసు రెవిన్యూ అధికారులలో కలసి ఆలోచించి యెవరు పన్ను చెల్లించవలయునో యెవరు పన్ను చెల్లింప నక్కరలేదో యెంత చెల్లించవలయునో నిర్ణయించబడిన దనియు ప్రకటించి యుండెను.

దౌర్జన్య రావిత్యమును, అహింసా ధర్మమును, అస్పృశ్యతా నివాసమును, స్వదేశాభిమానమును, స్వదేశస్థు ప్రోత్సాహమును, స్వరాజ్యాభిలాషయు నుద్బోధించిన యుద్ధయమును పోషించుటకు మారుగా బ్రిటిషు రాజ్యాంగమువారు ఆణగ్రోహ్యమివలతో అనవసరముగా అదనపు పోలీసు దళమును నియమించి అందులకైన ఖర్చును వీడటగు ప్రజలయొద్దనుంచి వసూలుచేయదలచి అధికారులు ఆమ నిరంకుశత్వమును ప్రదర్శింపుచుండట మోహిస్తున్నదను కాకపోదు. ఈ పన్ను మొత్తమును రహితులైన దామాషాగా విధించుటలో విచిత్రములు గలవు. కొన్ని గ్రామములను, కొన్ని గ్రామాలిర్కాములను, కొన్ని ప్రత్యేక తెలంగాణి, ఆదీశనివారిని, తమకు వచ్చిన తదితరులను యిచ్చుకొనిన రీతిని మినహాయింపు చేసినటుల రూఫర్ ఫర్మ ద్వారాగా ప్రకటన వెల్లువచ్చుచున్నది.

మినహాయింపు చేయటాలో వేటపాలెను గ్రామమేగాక ఈ ఫిర్కా యాత్రును మినహాయించియుండి యుండవలసినది. వీలన అదనపు పోలీసుదళము మా గ్రామమునందుగాని మా ఫిర్కాయందుగాని నడుగిడి యుండలేదు. మా ఫిర్కాయందు దౌర్జన్యమునకేలాటి భీతి కకకాళము లేకుండెను. ఇట్టికటివారు గావించిన నిర్ణయములుగాని, మినహాయింపులుగాని, యేమూత్రముల ననుసరించునో బోధపడవు. వారి న్యూకీములను వారి చర్యలే ఖండించుచున్నవని వేరుగ చెప్ప నక్కరలేదు. తానెవరికయితే యీ పన్నును విధించదలచెనో అట్టి వారికి ముందుగా తెలిపి వారిఆక్షేపణలేమైన యున్నవో విని విమర్శించి పరిష్కరించ వలసియుండె తా నెవరికిని తెలియనీయక తన క్రిందివారు వ్రాసినవ్రాతలనే కాత్తములుగా నమ్మి స్వేచ్ఛానుసారముగ కొందరికి పన్ను విధించియు అట్టివారి పేర్ల పట్టికను ముందెచ్చటకు ప్రకటించకయు ప్రజల యాక్షేపణలకు తడవీయకయు వారంట్లు వారితోయించి మూడు రోజులలో వసూలుకాని పక్షమున చగాన్సిజపు చేయవలసినదని పోలీసువారికి హుకుములు పంపించెను. రూఫర్ ఫర్మ ద్వారాగా గావించిన ప్రతులలోని నిర్ణయముల మీదనే ఆధారపడి పన్నును విభాగించినచో నదియు పక్షాంతరములో నొప్పుకొనదగు. అందును ఆపకతనకలుగలవు. నేను గత డిసెంబరునెలలో ఆనామదాబాదు కాంగ్రెసునై పెడలి తిరుపతి కాశీ, గయా, ప్రయాగ మున్నగు యాత్రలను సమీక్షించుముగా నేనిండుకొని మార్చి నెల 10, 12 తేదీలలో మరల స్వగ్రామముచేరితిని. గుంటూరుజిల్లాలో పన్నుల నిరాకరణాంక్షాశనము గత వనవరినెలలో ప్రారంభమై ఫిబ్రవరి నెలలో అంతమగుటంబట్టి నే నా తరుణమునందీజిల్లాలోనే లేననుటయు, వైవిధ్యమును గురించి నేను ప్రచారము చేయలేదనుటయు నిర్ణయవాచంకము. ఇట్టి సంవత్సరములో జిల్లామాజిస్ట్రేటుగారు నాకు అరువది రూపాయలు పన్ను విధించుట కేవల మక్రమముగాకమాదు. లేక క్రింది తాబేదారుల వ్రాతలలోనైనను, కలహలలోనైనను, అన్యభక్తిశిల్పము లుండియుండవచ్చును. నాకీపన్ను విధించినటుల ముందుగా తెలిపియుండినచో వారి కీ విషయములన్నియు విపులముగా బోధ క ర చి యే యుం డె డి వాడ ను వాగటుల చేయమింకేసియు వారి 17-10-22 తేదీ ప్రకటన ప్రకారము నాకు పన్ను విధించుటకు వారికి యెట్టి అవకాశము లేదని గట్టిగా తెలియును గనుక నేనీ నిజసందర్భముల నింతకు మున్ను ప్రచురించి యుండలేదు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వము వారికి తెలుపుట అనుచితమని యెంచి జరిగిన నివాసిజములను వెల్లడించుటకు అధికారవర్గము, కేవల మక్రమమనియు నిష్పత్తికాముఖమున సోదర ప్రజలకు వినిపించు చున్నాడను.

జుట్టుకూరు వెంకటసుబ్బారావు శ్రేష్ఠి,
వేటపాలెం.

భావట్ల: ప్యూనిటీవువన్న

అక్టోబరు, 20 వ తేదీన మా గ్రామము పోలీసు కలయిన స్పెక్టరుగారు యాదిగున తెలియపరచిన 16 గురకు చరాస్తి జప్తువారంటు హుకుములతో అపరాధపువన్న వసూలు చేయటకుగాను వచ్చివారు. వీరలకు ముందుగా యంత పన్ను వేసినదిగాని, వేసినపన్ను యియ్యవలసినదిగా, నోటీసులు గాని పంపకయే, ఆతాత్తుగా పన్ను యియ్యవలసిన దనిని, పన్ను యియ్యనియెడల చరాస్తిని జప్తుచేయవలసి వచ్చుననియును, సదరు జప్తుచేసిన ఆస్తిని మూడుదిగములలో వేలము వేయబడు ననిన్ని చెప్పివారు. అంతటవారు, ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సంఘమువారు అపరాధపు పన్నును పన్నుగాని జరిమానా కాదని నిర్ధారణ చేసి పున్నందునను, కాంగ్రెసువారు పన్నులు నిరాకరించవలసినదిగా తీర్మానించనందునను, తమకు విధించిన పన్నును చెల్లించివారు.

ఈ అపరాధపు పన్నును గురించి రెండు ముఖ్య విషయములు మాత్రము గమనింపవలసి యున్నది. మూఠా పద కొండువేలు జవాభగల బాపట్లగ్రామములో పదవారుగురకు మాత్రమే పన్ను విధించుటయు, అందులో బ్రాహ్మణైతిరులకు విధించక బ్రాహ్మణైతిరులను, వైశ్యులకును మాత్రమే విధించుటయు గ్రహింపవలసి యున్నది. ఇట్టి చీలచీనీ పాలించు రాజనీతిపద్ధతి ప్రభుత్వమువారు యింక నెంతికాలము సాగుచు కొనెదెగో ప్రజలు కమ యైకమత్త్యమువలనను, కార్యదీక్షి వలనను నిర్ధారణ చేయవలసియున్నది.

ఇట్లు పన్ను చెల్లించినవారి పేర్లు యిక్కడ వ్రాయబడినవి.

(1) క్రియతులు ప్రహ్లాదం వెంకట లక్ష్మి సారాయణరావు.	రు 165
(2) నోరి వెంకటేశ్వర్లు	రు 165
(3) శిషా సాక్షి సోమయాజులు	రు 100
(4) చొంగుడి వెంకటాద్రి	రు 60
(5) వాళం చిన వెంకయ్య	రు 25
(6) బొమ్మిశెట్టి పింధుర్రుడు	రు 25
(7) కోళ్లపూడి నరసింహం	రు 25
(8) గడ్డం కృష్ణయ్య	రు 20
(9) వేదాంతం వాసుదేవరావు	రు 15
(10) కంభంపాటి జగన్నాథం	రు 15
(11) కంభంపాటి బుచ్చి రామకృష్ణయ్య	రు 15
(12) శేరాల రామమూర్తి	రు 15
(13) నందూరి శేషచార్యులు	రు 10
(14) కాజ వెంకట రంగారావు	రు 10
(15) బొద్దుపల్లి కృష్ణయ్య	రు 10
(16) ప్రాసం నరసింహారావు	రు 10

కాజ వేంకటరంగారావు.

నోటీసు

అత్తిలి కాపురముడు కొరిపిల్లి వీరన్నగారి కుమారుడు వీరయ్యకొగారు తాలూకు అత్యుక్తము నిమిత్తము మావద్ద వేసిన చింతిపండు కట్టలలో అత్యుక్తముకాగా నిలిచియున్న కట్టలు ఛెలెల తిగుతూయున్నవని వారిపేరును కొన్ని నోటీవులు యిచ్చి నిలువయున్న 165 కట్టలు అక్టోబరు 20-న తారీఖున వేలము వేసెద మని 4-10-1922 తేదీని రిజిస్టరు నోటీసు యిస్తే అది అమలు జరుగక తిరిగివచ్చినందుననున్న 20-న తారీఖున ఏపానశిపండుగ అయినందుననున్న వేలము జరుపుటకు పీలు కాలేదు. నవంబరు 10-న తారీఖులోగా మాకు యియ్యవలసిన యాత్రు సామ్యు చెల్లించి సరకు తీసికొని వెళ్లి నా సకే లేని యెడల సదరు తారీఖున బహిరంగముగా సరుకు నిల్వవెట్టిన యేలూరు నున్నావారి సందులో మా చెల్లం కొట్టుకట్ట పగలు 11 గంటల లగాయతు సాయంత్రం 4 గంటలకంటకు వేలం చేయబడును. మిగతా తిజీలెలు వరకులు పాటకాలమందు తెలియపరచడమవును. పాటకొట్టివేసిన తక్షణము యాత్రు సామ్యు చెల్లించి సరకు తీసికొనివలయును.

ఇట్లు,
కందుల రామయ్యగారు,
కమిషన్ వరకుడు.

శాసనసభా బహిష్కారము

ప్రతిష్ఠాభవనలవలన లాభములేకుండుట

శాసనసభల విచ్ఛ

[సర్వోత్కృష్ట]

అసహాయోద్యమము విచ్ఛిన్నమై! శాసనసభలు చిరం విచ్ఛిన్నమై పోయినా! సంస్కరణసభలయందలి శాసనసభ్యుల యొక్కయు, సహకార మొసగుచున్న రాజభక్తి పరాయణుల యొక్కయు నివాదము విచ్ఛిన్నమగుచున్నది. గతుమధనమునకు ప్రసిద్ధి చెందిన నిరాకరణావలంబులలో సయితము కొందరు ఈ ప్రాంతము వేరు ప్రారంభించిరి. ఈ గుండె తెగవారికి నిరాకరణ మొప్పుదలను సిద్ధాంతముగ నుండలేదు. వారికిది మొదటినుండియు నోకప్రభుగను, కపటవాదికముగను కన్నులు మందెను.

మహారాష్ట్ర, తెంగాలు, మదరాసు మొదలగు రాష్ట్రములలో ప్రసిద్ధి చెందినవారు, నిరాకరణావలంబులలో పేర్కొనదగినవారు అనేకులు శాసనసభలకు వెదలకలెనని పట్టుదలతో నున్నట్లును, ఆ ప్రతిభావంతులపేర్లు తనవద్ద గుప్తము నున్నట్లును మా బాగ్యులకు సమాచారము ప్రత్యేక వ్రాయుచున్నది. పూర్వాదేశమునకంటె తక్కువైన సమాజీయమునకు ఒక మదరాసు శాసనసభ్యుడు- ఒక రెడ్డిగారు-నిరాకరణోద్యమము యొక్క మారణశిలమును శాసనసభ ప్రాంత్యగిరిమును. గట్టిగా బాదెను. ఈలాగుననే ఇతరప్రతిభావంతులును రాజకీయశాసనమున మెలయుటకుమనము గనవచ్చును. ఒకటిరెండు కోరికలు పాడగానే వసంతపువ్వులవలె నాగేగొప్పుమట్టి వృక్షచ్ఛాయల పట్టుదలతో పోరాడువానికి ఒకటిరెండు కట్టెలీనులు కప్పించిననే వారు జంతువుగా! అయినను ఈకట్టెలీనులు కీప్రముగ వ్యాపింపవచ్చును. వానిని వెంటనే చెల్లించెదరు చేయుటయు అత్యవసరము.

వాగదాంబరము గల రాజ్యంకవేత్తలు కొందరు అసహాయోద్యమ ముపజయము గాంచెనయ్యె సంస్కరణములు జయించెనయ్యె తెలుచుచున్నాడు. అసహాయోద్యమ ముపజయ మొందెను. ఎట్లు? విద్యాలయములును కళాశాలలును నిండుగ నున్నవనియా? లాగొచ్చు అవరణములందు నోరుచెమటలు పోయాయన్న కక్షిచారులు ప్రయత్నములు కలకలకము చేయుచున్నారనియా? ప్రతిష్ఠలు నిరాకరణావలంబులలోని హిందూమతాచ్యుతియులు ఏకగ్రీవముగ పోరాడినందున కిలాభకు అపజయము మొందెను! పంజాబు వై ని క శా స న స భ ల ము న దుర్గత గలిగినవానికి యీ మధ్య నే ఒక పాత క కొటిరూద్యములను వస్త్రధరించుము క్రింద నిచ్చినందులకు నిరాకరణము అపజయ మొందెను కాబోయి! ఇతర కారణములలో పాటు భారతదేశవ్యవహారముల సభ్యాన్నపునీతిలో నుంచినందున కొయిలను తొలగింపడు! (బ్రాహ్మనుజ్ఞాని) పదమూడు దైవందున నిరాకరణోద్యమపజయమొందెనా? నిరాకరణోద్యమ వాయుదునిర్వృంధింపబడి కార్యాచరణమునందున్నను, ఉద్యమమును నడపుచుండుటచేతనా? నిస్సారమగు రాజకీయజీవనము ఎకగ్రీవములపాటై తలదాచుకొని యుండుటచేతనా? స్వరాజ్యోద్యమములలో క్రైస్తవ, యిహింబును బాగుగ వ్యాపించి జనసామాన్యమునందు సంకలనము గలిగించెనయా? 'గాంధీ యుద్యమ ప్రతిభనునీడగ' నుంచుకొని దైవము లేదవారు, నోరువిప్పి పెద్దగ మాటలాడలేనివారు, ఆర్యాటములు చేయుచుండుటచేతనా? నిరాకరణావలంబుల విధానభవము కలనను, త్యాగమువలనను దేశము యి సెలగినిన నారిన వాతావరణము సాధారముగ జేసి కొనికొత్త కొత్తవారు సిద్ధాంతభ్రష్టమునకు ప్రయోజనములు గుటచేతను. చివరకు వై మహిలను మాషిండుగలుగుటచేతను! అసహాయోద్యమము విచ్ఛిన్నమైనా! కాకున్న వీరికిలం చేమి?

అగ్రము, విలువ, తేజస్వి ఈ రాజ్యాంగవేత్తల యాక్షేపణలకును, విమర్శనలకును మనము లక్ష్యవైట్టుబడు తున్నాము. అయినను, ఈ కేసులో గూడ కొంత యుపాయము లేకపోలేదు. ఈలాడక తప్పక వైవాది, రాజకీయములేమో ఇష్టదేశముగొన నెంచువారు, విద్యాగంధము లేనివారు నిశంకుభాధికారములు ములందు వెదవారిని నడుపబడి విద్యావిధానము నేర్చుకొనెడివారి, మాయమార్గములందు పడినను బడవచ్చును. ఆ కేసులకు వెంటనే చివాట్లు వెట్టి వానియందలి జ్ఞానకూసలను వెల్లడి చేయుదును. కాని గురుకుల చూమును అరచిన యుపయోగము

లేదు. మాతృపేదయేమను, ఆగ్రహము కోభమును జయించి శాంతమును చేపట్టిన దేశభక్తులు, వారి కుదిరెమగు రీతితో సమాధానము నొసంగుదురు.

శాసనసభలకు వెల్లుటవోడనే నిరాకరణోద్యమమును మానుకొనుట కాదని చెప్పటం వట్టిపనికి మాలినవేదాంతము. సంస్కరణములందు సంపూర్ణమగు సవిశ్వాసమును ప్రదర్శించుటయే నిరాకరణావలంబుని యుద్దేశ్యము. పశుబలసిద్ధాంతమును, సిపాయి కుపాకిని, పోలీసువాని పాన్సు కర్రను, చెదర్చుటయే నిరాకరణావలంబుని యుద్దేశ్యము. శాసనసభలని పోలటాటు చేయటో నుండెడి యీ వాగ్మదర్శనసంఘముల నిర్వహణను జాటుటయే నిరాకరణావలంబుని యుద్దేశ్యము. స్త్రీపురుషుల వికృతలేని నియోజకవర్గమున కంతటికిని సంపూర్ణ బాధ్యతవహించునట్టి ప్రభుత్వము దేశమునం దేర్పడవంతవరకు, శాసనసభ్యులు తీయని మాటలలో కాలము గడపుచుండునంత కాలము, ప్రజాయ త్ప్రభుత్వానుభవత్రాఖ లోకటిగ ఏకేతిగ సమ్మేళనము జేయుదనంత వరకు, తనపన్నులు తాను విధించుకొని తన్ను తాను బయటివారి నుండియు తానివారినుండియు సంరక్షించుకొనుచున్న గుర్తి పటదంతకాలము, ఇంతయేల, తనవ్యవహారములను తానే నిర్వహించుకొను స్వాతంత్ర్యములభింపవంతవరకు ఈ నిరాకరణోద్యమము అంతకాలమును సాగుచునే యుండును. ప్రభుత్వమునందు లోటుబడి, నైతికవిధానము అత్యవినాశకరముగ నుండి ప్రభుత్వవత్తివనముగనుండి, రాజ్యాంగవిధానము అసహ్యకరముగ నుండెడి యీ సందర్భములలో ఈ వాతావరణమున నడువటము మందెడి శాసనసభలలో ప్రవేశింపగోరుట అనివీతకరము. పాపకరము. సహకార మొసగుటకై యీ సభలయందు ప్రవేశించుట తెలివితామినపని. అసహాయకార్యక్రమమును సాగించుటకై వానియందు ప్రవేశింప గోరుట తెలివి మాతినపనియే గాక అసహ్యము. అట్టి కోరిక నెంత ఖండించినను తనివీటిండు. వానితో సమానమైన సిద్ధాంతము మరొకటి మాకు స్ఫురించుటలేదు. కేవలము ప్రతిష్ఠాభవనముల కల్పించుటకై ప్రవేశించుట భారతదేశభక్తికిని, నైతిక విజ్ఞానమునకును విరుద్ధముగ నుండును. శాసనసభలలో నాలోచన చేయుచున్నట్లు జరించుచు, నిరంకుభాధికారము మోసము గావించుచు ప్రపంచమునందు తలయెత్తుకొని యుండుటకును, పశుబలముచే జయింపబడవంతవరకు తన ఆధీనము క్రిందనే యుంచుకొనుటకును, ఈ శాసనసభలు కపటముగ నున్నవను విషయమును మనము మఱువగూడదు. మాతృబుద్ధి గలవా రెల్లరును శాసనసభల నీ దృశ్యవస్తువునందుండి విశ్రింపవలయును. మనవరము భారతస్వాతంత్ర్యము. ఆయుద్దేశ్యము వెలపేరుటకు మనవరమార్గముగావించెడి ప్రయత్నము గట్టిగ నుండవలెను. మనము పోడిచెడి పోల్లు నూటిగను శుభముగను నుండవలెను. వెనుకాడ కూడదు.

(ప్రతిపక్షులవిజాతీయ సిద్ధాంతములను అవ్యాధదేశములును, టక్కురితనమును ఒడిపోవునని మాన్యుతాభిప్రాయము. కేవలము తెలివితే దేశమునకు నైతికవిజయమును సంపాదించవలెను.

కాంగ్రెసు త్వరలో సమావేశము కానున్నది. బ్రిటిషు రాజకీయస్థితి గందంగోళముగ నున్నది. కిలాభకు స్వత్యములు తిరిగి చేతులినట్లే. కనుక మన మీ పిచ్చికేటలను చెవిని బైట్లక సత్యము, భర్త్యము, వైద్యములతో గూడిన మార్గమునే నడచెదము. గాంధీ కార్యక్రమమునకే మన సంపూర్ణాంగికారము నొసంగెదము. ఏదైన మార్పు అవసరమేని, అమార్పు మనలను ముందుకు నడపునదిగనే యుండవలయును గాని వెనుకకు ద్రోయునదిగ నుండగూడదు. ముందుకు నడచితిమా, మోక్షము గలుగును. వెనుకకు మఱితిమా అపజయము గలుగుటకభ్యము.

*** **

హరిదాసు హల్దారుగారు

[అమృత బజారుపత్రిక.]

లాలాజవహరాయిగారు దాసు నిర్వృంధింపబడెనున్నను మునున ఈమాతృకకు వ్రాసిన లేఖయందు" మీ యుద్యమము నకు నేను గళంకమును గొని తెచ్చువాడను గాని నమ్ముదు" అని వ్రాసెను. నిర్వంధవాసముననున్న మహాత్ముడు ఈమహాదవరసమయమున నసహాయోద్యమవాదకలందెను. ఏకగ్రీవ

ముగ, అతని యుద్యమమునకు గళంకమును గొని తెచ్చువారము గా మని యభయ మొసగినయెడల నెంత యునుచిరముగ నుండును. కాని ఇట్లు జరుగలేదు. దురదృష్టవశాత్తము మహారాష్ట్ర రాజకీయ రంగదిగంతములందలి మొలపులను వంగదేశమునందలి దువరగానామాలగు శిలుములను ఆగ్రహములలో కేమహాత్ముని అసహాయోద్యమవాదకు ఒకరుపాను ఎదుర్కొన నున్న దని నూచించు చున్నది. ఈకుపాను రాజోపు జాతీయమహాసభ యంతే సంభవించదని ఎవరు చెప్పుగలరు?

ఇంతవరకును మహాత్ముని పతాకక్రింద నడిచి శాసనసభలకు బోకుండ నున్న కొందరు కాంగ్రెసుప్రముఖులు తిరుగబాటుద్యమము వెల్లి రాజోపు దేనింబును మానమున గయించు అసహాయోద్యమమునకు "పిండము" నదల నుద్దేశించుచున్నట్లు దెలియుచున్నది. కాంగ్రెసునుండి అనుమతిపత్రమును పొంది, అసహాయోద్యమముక్రింద, శాసనసభలను ప్రవేశించుట వారి కలంపు. అందుచేతనే శాసనసభలలోనివారణసంఘమువారి ప్రక్షాళనయొద్దీకొంది ప్రశ్నముగూడగలదు. "శాసనసభల ప్రవేశించుటవలన నసహాయవాదులు నిర్మాణ కార్యక్రమమును-అందు ముఖ్యముగా జాతీయవిద్య- మద్యపాననిషేధము- ఖద్దరువ్యాపకము మొదలగువానిని అధికరణముగ నిర్వర్తించి అందునూలముగా దేశమును శాసనసభలలోనివారును తన్నులనిరాకరణమునకును కీన్ఘతరముగ సన్నద్ధమొనర్చగలరని యంగీకరించెదరా?"

ఈవిషయము చాల ముఖ్యమును అసహాయోద్యమము నందలిను జెందినదగుటచే దీనిని సర్వతోముఖముగ వివర్ణించుట యవసరము. ఇటీవల కాంగ్రెసు ప్రచారమును గావించుచు దేశమునందు సంచార మొనర్చుచున్న సత్యజీవస్వామిగారు, కాంగ్రెసుపక్షమువారు పక్షపక్ష శాసనసభాసభ్యత్వమున కభ్యర్థనలు నిజమనడి ప్రజలచే నెమ్మొనబడి రాజభక్తిపతిజ్ఞను దీసికొనుటకుటకు నిరాకరించి, సహాయవాదులను సభల ప్రవేశింపకుండ జేయవలెనని తెలుపుచుండిరి. ప్రభుత్వమువా రెట్టి చట్టములగావించినను ప్రతిఘటింపు సిద్ధాంతమువై కాంగ్రెసుపాక్షీకులు నిమ పోరాటమును నడువవలసి యుండునను విషయము ను స్వామిగారు మఱువగూడదు. ఇదివరకెల్లందుండు సిన్ ఫీసులు ఈపన్నుదనేయనలంబించిరి. వెంటనే ప్రతి అభ్యర్థి యు దానభ్యర్థి యగుటకు ముందుగానే రాజభక్తిపత్యమును గావించవలె నని ఎన్నికనిబంధనలందు స్వల్పమార్పును గావించి ప్రభుత్వమువారు దాని నెదుర్కొనిరి. అనంతమైనచో భారత ప్రభుత్వమువారుగూడ నాదృష్టి నవలంబించువరకుట ఎట్టిపూచీగలదు? తరువాత సిన్ ఫీసులు ఒకటివెనుక నోకటిగ నవలంబించి నపదకుల నన్నిటిని భారతీయులు గూడ నవలంబింపవలయుననివ్యామిగారు సలహా నొసగెదరేమో దెలియును. ఎంతయో కాలమునుండి బాధపడుచున్న మానవజాతికి, ఇదివరకే పాశ్చాత్యజాతీయులందఱ్ఱి నిజమగు స్వరాజ్యమునకు భారతదేశము సరియగుమార్గమును గమనింపవలసియున్నది. అట్టితేటి మహాత్ముని విధానమును విశ్వాసముతో ననుసరించినయెడల భారతదేశము విర్రండు, ఆమెరికా, ఇటలీ, పరాసుచీరీలనుండి ఎరువుదెచ్చుకొని అవలంబింప నవసరములేదని స్వామిగారికి దెలుపుచుంటిమి. మ్యూయార్కునందలి "నేషను" పత్రికాసంపాదకుడగు డాక్టరు జార్జుమథూను ఆమెరికాయందలి గాంధీవర్ధతి సమాజేశమునకు వ్రాయుచు "భర్త్యముకొరకు గావించబడు సంగ్రామమును లండు గూడ పరాజయము కలన వ్యాపించు నిరాశావిమానమునుండి మానవజాతి నుద్ధరించుటకు గాను గాంధీమహాత్ముడు బోధించు స్వచ్ఛందా హిత్యవిధానము విజయ ముందుగాక యని యాశించుచుంటి" నని తెలిపెను. అసమాజేశమునం దుపన్వసించుచు "తనప్రజలను విముక్తులజేయుటకు గాంధీమహాత్ము డవలంబించిన విధానము పరాజయము నందినను ప్రపంచముదాని మరునడు అవిధానమును భావికాలమునందు తిరిగి ప్రయోగించును" అని బ్రాంచి వాట్సుకుకన్య తెలిపెను. "గాంధీమహాత్ముని అద్భుతమగు అదగ్గము దేశముం దంతటను విరివిగ వ్యాపించు నని నమ్ముచుంటిమి. భారతీయులు, రక్తపాతకరహితముగ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటయందు తమకు గల సామర్థ్యమును పాశ్చాత్య ప్రపంచమునకు ప్రదర్శించెదరని యాశించుచుంటిమి" అని ఇదివరకు డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికా సంపాదకుడగు జార్జిలాన్సుబరీగారు వ్రాసిరి. సత్యజీవస్వామిగారును వారి పాక్షీకులును మహాత్ముని కార్యక్రమమునందు మార్పుల కోరక పూర్వము విదేశములందలి ప్రఖ్యాతపురుషులు వెలిబుచ్చిన ఇట్టియభిప్రాయములను గురించి కొంచెము సమాలోచన గావించవలసియున్నది.

ఈ పులిక మొదటి సంచికి నిన్ను (నవంబరు 2 వ తేది)
తెనాలిలో ప్రజల పుణి మూకార్యాలయమునకు సంపాదించు.
కృత్తిబలితో నందుకోటిమి. నెలచందా ఎనిమిది అడుగులు. విడి
పులిక ఒక కాని. (మూడుదమ్మిడీలు) ఈ పులిక తెనాలి నెలకు
ముద్రాక్షర కాలయందు ముద్రింపబడి కోమూర్తి వేంకటరావు
య్యగారిచే ప్రజలకు పంపించు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922 సం. నవంబరు నెల 3-వ తేది

శుక్రవారము

సంస్కరణముల యపజయము : కె. సి. రాయగారి యుద్ధంతము

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు అరచేత వైకుంఠము నొసగునని భావించినవారిలో కె. సి. రాయగారికరు. వీరు అస్పృశియేటమైన కథిపత్రము. మితవాదనాయకులలో నొకరు. అధికారుల విశ్వాసమును వీరు చూరగొనియుండిరి. వీరికి సైతము, అనుభవముమీద, రాజ్యాంగ సంస్కరణములు సంపూర్ణముగ నవజయము గాంచెనని, ఇప్పుడు తెలిసివచ్చెను. ఇండియను రివ్యూ పత్రికకు వ్రాయుచు తమ కిప్పుడు గలిగిన యభిప్రాయమునకు కారణములను సూచించిరి. రాయగారు, రాష్ట్రముల పరిస్థితుల నసలేసరకుగొన లేదు. వానిని గూడ జేర్చినచో వివాదకథనము పూర్తియయ్యెడిది. రాష్ట్రములకు డబ్బులేదని మంత్రులేమి తడితరులేమి ఘోష పెట్టుచున్నారు. కేంద్రప్రభుత్వమే డబ్బునంతను మ్రింగివేయునని వీరు విలపించుచున్నారు. ఏ కాన్యమును నిర్వహించుటకును తమకు డబ్బు లేదనియు, ప్రస్తుతపు ఏర్పాటు లీ తీరున నుండువరకు తామెట్టి మేలును ప్రజలకు చేయజాల మనియు బాధ్యత గల మంత్రులే వదించిరి. ఇంటియగాక, ప్రధానశాఖలన్నియు అధికారవర్గపు వశమునందే గలవు. డబ్బు లేకున్నను, ధన మధికముగ గావలసిన శాఖలు మంత్రులవరము జేయబడినవి. మంత్రులు ఏమి జేయుటకును దోచక నివ్వెర జెడియున్నారు. కాలమును మాత్రము గడుపుచున్నారు. మరియొక మొర వినుపించుచున్నది. మంత్రులు త్రాన్స్ ఫర్ శాఖలకు పెత్తనదార్లుగ నున్నను, వానిని కొనసాగించు బాధ్యత సర్వసూయద్యోగులపై గలదు. వీరు తెల్లవారు. వీరు తమ యిచ్చవచ్చిన రీతిని ప్రవర్తింతురు. ప్రజాభిలాషలను వీరు సరకు గొనరు. తప్పు జేసిన వీరిని మందలించుటకు గాని శిక్షించుటకు గాని మంత్రుల కధికారము లేదు. ఇంగ్లండులోని ఇండియా రాజ్యాంగ కార్యదర్శి వీరికి రక్షణ మొసగుచుండును. ఈ చిత్రచరిత్రమునంతను ఉత్తమ మంత్రులుగ మధుసూదనదాసుగారు వెనుక వర్ణించియుండిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతి పనిజేయదని అందరును అంగీకరించుచున్న విషయమే. తుదకు సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము ఏ తర్వాతలో చేకూరినంతమేలని మంత్రులుపైతము భావించుచున్నారు. రాష్ట్రముల సంగతిని రాయగారు కెత్తుకొన లేదు. ఇక కేంద్రప్రభుత్వ వ్యవహార మెట్లు నున్నది? ఇండియా ఆఫీసు వ్యవహార మెట్లు నున్నది?

రాయగారి ఘోష నిండుక పరిశీలించెదము. వ్యాసారంభమునందు, రాయగారు వెల్లుగారి యభిప్రాయము నుదహరించిరి. ప్రపంచములో నెక్కడను హిందూదేశమున ప్రయోగింపబడెడి నిర్బంధములు గనుపింపవనియు, హిందూదేశపు భావ్య భ్యుదయమును గమనింపనందులకు బ్రీటీషువారు తల వాల్చవలసియుండురనియు, ముందుకు కడలక వారు జడత్వమును దెచ్చిపెట్టరనియు, వెల్లుగారు సూచించిరి. హిందూదేశమునందు నిర్బంధములంతగ లేవనియు, లా, ఆర్డరురక్షణముమాత్రమే జరుగుచున్నదనియు దెలిపెడివారి చిరుకవలుకులు కొరగావని, వెల్లుగారి వాక్యములు దృఢపరుచు

చున్నవి. ప్రపంచములో నెక్కడను ప్రజలస్వాతంత్ర్యములకింత భంగపాటు కలుగలేదని, వెల్లుగారు దెలుపుచుండ వేరునిదర్శనములక్కర లేదు. నూతన రాజ్యాంగ సంస్కరణము లొసగిన స్వాతంత్ర్యమున కిది ఫలము. ఇంగ్లండులోను, ఇండియాలోను సంస్కరణము లేటల సాగింపబడెనో జూచిన పిమ్మట, సంస్కరణముల యుద్దేశము విఫలమయ్యెనని రాయగారికి దోచెను. ఇండియా ఆఫీసు, బ్రిటీషుమాటికి ఇండియా ప్రభుత్వ నిర్ణయములతో జ్యోక్యము కలుగజేసికొనటయు, శాసనసభల తీర్మానముల విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వము ఉపేక్షవహించుటయు, విశేష శాసనసభల తీర్మానములను ఇండియా ప్రభుత్వ మంగీకరించినను పై యధికారులు వానిని నిరాకరించుటయు, ఇందుకు ముఖ్య కారణములని రాయగారు తలంచుచున్నారు. దీనికి ఫలితము పెద్దనున్నయ్యెను. రాయగారు సంస్కరణముల గూర్చి మొదట వ్యామోహము జెందిరి. మాంటు షర్లు విధానమును బ్రీటీషు ప్రభుత్వ మంగీకరించినపుడు సదుద్దేశ మేజూపెనని రాయగారి యుద్దేశము సార్వభౌమ ని ప్రకటనము, కన్నాటు ప్రభువు చదివిన సందేశము, ఛెలమ్మిఫర్డు ప్రభువుగారి ప్రసంగము ఇవియన్నియు జేరి మితవాదుల కత్యంతాశ గలిగించెనట. నిరంకుశత్వమింతటితో నంతరించునని వారు భావించిరట. శాసనసభలు ప్రారంభమయిన దినములలో వీరి ఆశల కంతు లేకుండెను.

సంస్కరణముల పని కాంగ్రెసుసభ కడినరకే దెలియును. సంస్కరణములు ప్రయోజన రహితములని ఎంతజెప్పినను, మితవాదులు వినరయిరి. పిమ్మట మితవాదుల కేల యాశాభంగము కలిగెను? మిలిటరీ వ్యవహారములగూర్చి విచారణ సలుపుటకు ఇండియా ప్రభుత్వము వారొక సంఘము నేర్పరచిరి. దానికి, సేనాధిపతియగు రాలిన్సను ప్రభువుగా రధ్యక్షులు. బ్రీటీషు సైన్యమును కొద్దిగ దగ్గించి, కొంచెము వ్యయమును తగ్గింపవలయునని, ఈ సంఘమువారు సూచించిరి. సేనాధిపతి, సైన్య సాప్తవమునకు విరుద్ధ మగు సూచనలను కావించురని ఎవరును ఎంచజాలరు. అటులయినను, ఈసంఘమువారు జేసిన చిన్ని సలహాలనుగూడ ఇంగ్లండులో నిరాకరించిరి. సైన్యములో భారతీయులకు కమిషనుల నియమలయు నను సలహా సైతము ఇటులనే నిరాకరింపబడెను. వజీరానలో హిందూదేశపు ద్రవ్యము ఎంతయో దండుగయగుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సూచించిన మిత వ్యయసూచనలను, ఇండియా ఆఫీసువారు నిరాకరించిరి. ఆంగ్ల దేశపు యుద్ధ కార్యాలయము సైన్య వ్యవహారములను పరిపాలన జేయుచున్నది. రాలిన్సను ప్రభువుగారు ఇండియా ప్రభుత్వ సేవకులుగ గాక యుద్ధ కాగ్యాలయ సేవకులుగ బనిచేయుచున్నారు. హైందవ మిలిటరీ పద్ధతి హిందూదేశస్థితి ననుసరించి గాక ఇంపీరియల్ లాభముల ననుసరించి కొనసాగుచున్నది. ఇదిగాక సాదియమున గవసరము లేకుండ, ఇండియా ప్రభుత్వము ఆంగ్ల ప్రభుత్వమునకు సబాడ్డి నేటు శాఖయని, మాంటూగూగారికి వ్రాసిన లేఖలో కర్జను ప్రభువుగారు సూచించియుండిరి. స్వదేశ సంస్థానాధీశులను రక్షించువ్యాజమున, శాసనసభనిరాకరించిన ప్రెస్సు బిల్లును రాజప్రతినిధిగారు పునరుద్ధరించుటవలన, సంస్కరణవిధాన లోపము బయల్పడెననియు, నూతనాధికారముల గూర్చి మోజువడిన వారికెల్ల రకును మితలేని ఆ శాభంగము కలిగెననియు, రాయగారు దెలుపుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయములకు తల యూపుటయే, శాసనసభలు జేయదగినవని యని, ప్రభుత్వ సమాధానముబట్టి స్పష్టమయ్యెనని రాయగారి తలంపు.

ఆంతరంగిక కలవరము నణచుటకు తుపాకులను ప్రయోగించు విషయమై తగు రక్షణ నేర్పాటుజేయుటకొక బిల్లును ప్లేటుకొన్నిలు సభ వారంగీకరించిరి. ఈబిల్లు శాసనమగుటకు సామ్రాజ్యశాసనసభ ఎదుటకు దీసికొని రావలసియుండెను. కాని, ప్రభుత్వమువారు రందుకు పూనుకొనరయిరి. రాయగారు సూచించినటుల, ఢిల్లీలో మొదటజరిగినసభలో జరిగినమేలు సున్న. కాని ఇదివరకే పన్నులభారముతో క్రంగి కృశించుచున్న భారతభూమిపై 18 కోట్లు అధికపుపన్నులు విధింపబడెను. శాసనసభ యొనర్చిన ఘన కార్య మిది. 1921 ప్రభుత్వము విజ్ఞానబడినసభలో, క్రిమి నలువిచారణలో యూరపియనులకును భారతీయులకును జూపించెడి తారతమ్యమును తొలగించుటకు విచారణసంఘ మొకటి నియమింపబడెను. ఈసంఘమువారి సిఫార్సులగతి ఏమయ్యెనో ఇంతవరకు దెలియలేదు. ఇండియా ఆఫీసున కిది ఇష్టము లేదని కర్ణాకర్లిగ వినవచ్చుచున్నది. సరిహద్దు రాష్ట్రవిషయమును విచారించుట కేర్పడినసంఘము పన్నుల చెల్లింపజేవారి భారము నింకను వృద్ధి జేయుననియు, పరిపాలనావ్యయమును హెచ్చించుననియు, రాయగారు భావించుచున్నారు. సంస్కరణములను పదిసంవత్సరములలోపల మార్పు జేయవలయు నను తీర్మానమును సామ్రాజ్యశాసనసభ యంగీకరించినను, దానినితవరకును బాధ్యత గల యధికారులు సరకు జేయరయిరి. బోనార్లా ప్రభుత్వమునందు, మరల పీలుప్రభువు ఇండియా రాజ్యాంగ కార్యదర్శిగను, విటరుటను ప్రభువు సహాయకార్యదర్శిని నియమింపబడిరి. కాలసింకు డెవ్ మైరుప్రభువు కార్యదర్శిగను, మేజరు ఆరమ్పు బిగోరు సహాయకార్యదర్శిగను నియమితులయిరి. నూతన మంత్రినర్గమున అభివృద్ధియనిన సుతరాంగిట్టని సర్ బాశను హిక్కుగారికిగూడ ప్రవేశము గలిగెను. సంస్కరణములను త్వరలో మార్పుట విషయమై వీరియభిప్రాయమేమియో గ్రహింపవచ్చును. పీలుప్రభువుగారు మార్పునకు వ్యతిరేకముగ తమయభిప్రాయమును తెలుపనే తెలిపిరి. విటరుటను ప్రభువుగారి యభిప్రాయమిదియే. మార్పు సంగతి యటుండ, ఉన్న సంస్కరణముల గూడ నూడబెరికెదమని, లాయడుజార్జిగారిదివరకే బెదిరించియుండిరి. ఇక ఉన్నతోద్యోగములలో భారతీయుల కెక్కుడు ప్రవేశ మొసగుటకు జేసిన ప్రయత్నముల ఫలిత మేమయ్యెనో తెలిసిన సంగతియే. లాయడు జార్జిగారి ఉక్కుచట్టపు ఉపన్యాసము మితవాదుల ఆశలనున్నిటిని తెగటార్చినది. 1922 సంవత్సరపు డిల్లీ సమావేశములో నెట్టిలాభమును కలుగలేదనియు, 20 కోట్లు హెచ్చు పన్నుమాత్రము దేశముపై బడెననియు, శాసనసభలు బుట్టిన కొలదికాలములో 38 కోట్ల హెచ్చుపన్నుల కేసభలు మూలమయ్యెననియు, రాయగారు జేబుపరుచుచున్నారు. సంస్కరణములు స్థాపింపబడినపిమ్మట, తీసికొనిన ఋణములసంగతి జెప్ప నక్కరయేలేదు. ఇటీవల ముగిసిన సిమ్లా సభలవరకు, సంస్కరణములు ప్రజల సౌఖ్యమునకుగాని, సంతృప్తిగాని ఏమాత్రము తోడ్పడలేదని రాయగారు ఘంటాపథముగ చాటుచున్నారు. ఎంతదూరము పరికించినను, రాయగారికి అపజయకథయే వినవచ్చుచున్నది. శాసనసభ నాయకులుగ బనిచేయుచున్న రంగాచార్యులుగారును, గిన్వాలాగారును గూడ, సంస్కరణములగూర్చి తాము లేనిపోని యాశల బెట్టుకుంటిమని ఇంతకుముందు ప్రకటించియుండిరి. అభిమానముగల నాయకులకే సంస్కరణము లీటుల గనుపించుచుండ ప్రజాసామాన్యమున కెటుల గనుపించునని, రాయగారు రడుగుచున్నారు. ప్రజలకు గావలసిన

యక్కరల ఖర్చు పెరిగిపోయెను. పోస్తుకార్లు, నిప్పుపెట్టలు, రై. లేవేట్లు హెచ్చయ్యెను. నూతన ఆర్థికవత్సర మరుదెంచుచున్నది. రాబడిలో నష్ట మింకను అధికమగు సూచనలు గనుపించుచున్నవి. ఈ నష్టమును నివారించు మార్గమేమి? మిలిటరీ ఖర్చులు చాలవరకు దగ్గి న గా ని, ద్రవ్యనష్టము కొంతయైనను దొలగిపోవడు. దానిని తాకుట కయినను శాసనసభల కధికారము లేదు.

ఇట్టి సందర్భములలో రాయగారి బోలు మితవాదనాయకులే దారి తెన్ను తెలియక ఘోషించుచుండ, నిరాకరణావలంబులు వానిలో బ్రజేరించుచున్నారని భావించుచున్నాము. భావ్యమో, ఇంగితముగల వారెల్ల యాహించు కొన గలరు. రాయగారు ప్రభుత్వమువారి కిచ్చిన సలహాలలో, శాసనసభల బహిష్కారమును కాంగ్రెసుసభ విడనాడుచో, రాబోవు ఎన్నికలు జరుగు లోపల రాజకీయనిర్బంధితులను తీసుంచి విడిచి పెట్టవలయు నను సలహా యొకటి గలదు. శాసన సభలకు బోవుట మూలముగ, రాజకీయ నిర్బంధితులు తమ స్వాతంత్ర్యమును కొనుక్కొన నక్కర లేదు. అటుల సంపాదించెడి స్వాతంత్ర్యమునకన్న, నిర్బంధమే ఎంతయో మేలుగ నుండును. నిరాకరణావలంబులు లంచముల నాశించుట లేదు. శాసనోల్లంఘనసంఘపు రిపోర్టు జూచిన పిమ్మట, సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు రాజకీయనిర్బంధితుల విషయ మాలోచించెద రని, ప్రీమాంటిలు గారు నడిచియుండిరి. నీనియర్థమేమి? శాసనసభల బహిష్కారమును విడనాడి, నిరాకరణావలంబులు బుద్ధిమంతులవలె ప్రవర్తించుచో, నిర్బంధములను తాము తొలగించెద మని ప్రభుత్వమువారు చెప్ప వచ్చును. ఇట్టి స్వల్పకర్షణముల గాంచి భారతీయులు తమ నిష్ఠను విడనాడ జనరు. గాంధీ మహాత్ముడు సూచించినటుల, స్వాతంత్ర్యవిరహిత మగు హిందూదేశమే కారాగృహము బోలియున్నది. ధర్మమును త్యజించి పెద్ద కా రా గృహము న నుండుటకన్న, ధర్మనిష్ఠను కాపాడుకొనుటకు చిన్న కారాగృహమున నివసించుట సౌఖ్యదాయకము. గాంధీమహాత్ముడు మొదలగు నాయకులను విడిచి పించుటకన్న, స్వధర్మమును కరిత్యజించుట గాజాలదు. భారతీయులు స్వధర్మమును దీక్షతో నిర్వహించుచో, నిర్బంధితుల విమోచనమును, స్వరాజ్యసిద్ధియు తప్పక చేకూరుననుటకు సందియములేదు. శాసనసభల భవంలో జక్కుకొనకుండ భారతీయులు తమధర్మమును నెఱవేర్చి మాతృ ఋణమును త్వరలో దీర్చుటకు, పరాత్పరు డను గ్రహించు గాక!

చిత్తరంజన దాసుగారి హెచ్చరిక

దేశరాజ్యాను సమావేశములో చిత్తరంజన దాసుగారు గావించిన హెచ్చరిక, అసాధారణము ప్రెస్సు వార్తలలో గాననగును. నిరాకరణసూత్ర మునుగూర్చి కాంగ్రెసునం దెట్టి భేదాభిప్రాయములు లేవని, దాసుగారి తలంపు. స్వరాజ్యమును అహింసాపద్ధతులచే సాధించుటకు ఏలు గలదని, నిరాకరణ సిద్ధాంతము ప్రపంచమునకు బోధించెను. నిజమగు స్వరాజ్యమును ప్రతిష్ఠించుటకు, ప్రపంచచారిత్రమునందు ధౌర్జన్య మెన్నడును తొడ్డుడలేదని, దాసుగారు చాటిరి. ప్రాన్సు, అమెరికా, ఇంగ్లండు మొదలగు పాశ్చాత్య దేశములలో సైతిము, స్వాతంత్ర్య మొక మధ్యతర గతివారికి మాత్రమే గలదు. క్రిందిజాతులవారు పై జాతులవారికి దాసులుగ నుండుటయేగాని, వారికింకను స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గలుగలేదు. ధౌర్జన్యము

నలన, శత్రువు లుద్భవించెద రనియు, ధౌర్జన్య రాహిత్యమువలన శత్రుత్వము నశించు ననియు, ప్రేమ వ్యాపించు ననియు, దాసుగారు హెచ్చరించిరి. బ్రిటీషు పార్లమెంటరీ ప్రతిష్ఠాపనలను మక్కికి మక్కిగా సేదేశములో నెలకొల్పుట దాసుగారి కిష్టము లేదు. కేవలము ఒక్కతరగతివారికే స్వరాజ్యము లభించెడి విధానముతో హిందూదేశమునకు బనిలేదు. ప్రజాసామాన్యమున కంతకును స్వేచ్ఛ లభించుట దాసుగారి యాశయము. ఎట్టి స్వరాజ్యము తన కవసరమో నిర్ణయించుకొను హక్కు హిందూదేశమునకు చేకూరవలయును. ఆ హక్కును సంపాదించుటకు ఎల్లరును కమితమైన యోగించుట యావశ్యకము. స్వరాజ్యమునకు సర్వ సమర్పణ మవసర మనియు, ఇట్టిస్థితికి దేశమును సంసిద్ధపరచుట కాంగ్రెసువిధియనియు, దాసుగారు హెచ్చరించిరి. నిరాకరణోద్యమమునకు ప్రాణ మగు అహింసనుగూర్చి దాసుగారు నొక్కి వక్కాణించు టంతయుసంభావ్యముగనున్నది. మున్ముందు ఇప్పటికన్నను ఎక్కువకష్టములు, దేశము నెరుక్కొనవచ్చును. ఎక్కుడు అటంకములను దేశము దాటవలసియుండును. కాని ఎట్టిసందిగ్ధసమయము లందును అహింసానీతమును దేశము విడనాడకుండు చో, పశుబలమునకన్న ఆత్మశక్తి మహాత్మ్యమును సత్యమును ప్రపంచమునకు వెల్లడికేసి, మానవకోటిని తరింపజేయజాలి యుండును.

అకాలీవీరులు

ఇంతవరకును ఆరెస్టుచేయబడిన అకాలీసంఖ్య 3956 అయ్యె నని, నేటి తొలివార్తలు చెలుపుచున్నవి. దాదాపు నాలువేలమంది ఆరెస్టుయినను, అకాలీవీరుల ధైర్యము మొక్కబోవలేదు. వారు తమధర్మముకొరకు పోరాడుట కింకను అధికోత్సాహము జూపుచున్నారు. పంజాబుప్రభుత్వమింకను సంకుచితదృక్పథమును విడనాడలేదు. పంజాబు శాసనసభలో గణపతిరాయిగారడిగిన ప్రశ్నకు జవాబుచెప్పించు, లాటికర్రదెబ్బలప్రయోగమునకు లోనయినవారి సంఖ్య 1650 యని, ప్రభుత్వపక్షమున క్రెయికుగారు నడిచిరి. అధికారదృష్టిలో 1500 మందికి కొలదిదెబ్బలుమాత్రమే దగిలెనట. కొలదిదెబ్బ లనిన, ప్రమాణమేమియో చెలియదు. అక్రమపుగుంపులను చెదరగొట్టుటకు దెబ్బలగొట్టు పద్ధతినయినను నుపయోగింపవచ్చునట. లేక ఆరెస్టులనయినను జేయవచ్చునట. అందుచే పంజాబు ప్రభుత్వమువారు తమకష్టము ననుసరించి ఒక మారొకపద్ధతిని, ఇంకొక మారొకపద్ధతిని అవలంబించిరట. ఈసమాధానము విచిత్రముగనున్నది. ఆరెస్టులపద్ధతి విఫలమయిన, మరల మొదటిపద్ధతిని నీ రవలంబించెదరు గాబోలు. దెబ్బలవలన గాని, ఆరెస్టులవలన గాని, మతధర్మక్షణకార్యమును అకాలీలు విరమింప రనియు, వారిసంకల్పము త్వరలో సఫలమగు ననియు విశ్వసించవచ్చును.

ఆంగ్ల దేశము : ఎన్నికలు

కన్సర్వేటరులకును, లాయరు జార్జి పక్షము వారికిని పోత్తు గుఱురుటలేదని, విదేశవార్తలు చెలుపుచున్నవి. లాయరు జార్జిగారు వెనుక బెదరించినవిధమున, కన్సర్వేటరులపై దాడి వెడలుచురో లేదో, త్వరలో తెలియగలను. లాయరు జార్జి పక్షమువారును, ఇండిపెండెంట్ లిబరలు పక్షమువారును కలసి పనిచేయవలయునని, మాంచెస్టరు గార్డియనుపత్రిక గోరుచున్నది. కాని, ఈ కోర్కె సఫలమగునని తలచుట కాధారములు లేవు. ఆస్పిక్టుగారు పెయిన్లలో ముచ్చటించుచు,

కొయలివను పక్షమును తీవ్రముగ నిరసించిరి. లేబరు పక్షమువారికి విజయావకాశము లెంతవరకు గలవో తెలియలేదు. ఇంతవరకు కన్సర్వేటరుల అభ్యర్థ లధికముగనున్నారు. లేబరుపక్షపు అభ్యర్థులు రెండవస్థాన మాక్రమించుచున్నారు. కన్సర్వేటరులవిజయమున కవకాశ మధికముగ నున్నను, ప్రస్తుతపరిస్థితులలో వారి ప్రభుత్వము చిరకాలము కొనసాగు నను సమ్యక్మునకు తావు లేదు. లేబరుపక్షపు దాడికి తాగుటకు గాని, ఆధునికసమస్యలను పరిష్కరించుటకు గాని, వారికి నామధ్యము గనుపించదు. బోనార్లగారి ప్రకటనము బట్టియే, ఈసంగతిని సులభముగ గ్రహించవచ్చును.

చెన్నపురి నిమ్మజాతి సేవాసంఘము

సహాయము కొరకు పాటక చేరీ

చెన్నపురి నిమ్మజాతి సేవాసంఘము (డి.డి.వెస్టు క్రాస్సు సర్కిసు సొసైటీ)నకు సహాయముచేయుటకు ఈనెల 8 వ తేదీ బుధవారము నాయంకాలము 8 గంటలకు గోవిందస్వామియకవీధిలోనున్న సాంద్యపువాలలో పాటకచేరీ జరుగును. గాత్రపాట జంక్రిపాట హిందూస్తానీ, ఆరవము, తెలుగు, ఇంగ్లీషుభాషలలో కీర్తనలు, సంభాషణలు మున్నగువి జరుగును. శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి సోదరుడును, ముద్రసిద్ధులకుడును వియ్యనగు చారింద్రకాథ చట్రాధ్యాయగారు మున్నగువారిచే గేయములు పాడబడును. టిక్కెట్లరేట్లు రి, రి, 2,1, రూపాయలు. విద్యార్థులకును 12 పిందలొపువారికి 5 గాము రేట్లు. హిందూ స్వరాజ్య, ఆంధ్రపత్రిక, స్వదేశీమిత్రున, స్వధర్మ, క్రైస్టియన్ షిప్, టి.ఎం. సి.పి. కార్యాలయములలోను టిక్కెట్లు అమ్మబడును.

దృష్టిని కాపాడుట

(వి.సై.ట్)

ఈ కేసులో 328 తంబునెట్టిబిల్లోనున్న శ్రీకృష్ణా బ్రదర్స్ వారును రావు సాహెబు డాక్టరు యు. రామారావు ఎమ్. ఎల్. సి. గారును ప్రకటించిన ఇంగ్లీషు గ్రంథమును కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. నేత్రకోగముల చికిత్సను గూర్చి యీగ్రంథము చూచుబడినది. నిలయువారు వైచిరునామాకు నాలుగు అణాలు పంపినచో నాగ్రంథమును బడయుగలుగుదురు.

శ్రీయాదవ ప్రకాశిక

పత్రికాధిపతి- పులి చెంగల్వరాయ నాయుడుగారు ఇది యొక మాసపత్రిక, మొదటి సంచిక ఆశ్వయుజ శుద్ధ అష్టమి కనివారమునాడు ప్రకటింపబడినది. సంవత్సరం చందా రెండురూపాయలు కలయువారు "శ్రీయాదవ ప్రకాశిక, అల్లపూలగుంట, సత్యవేదమహాస్థు చెంగల్వల్లు, జిల్లా" అని వ్రాయవలెను.

ది వేదిక్ వరల్డు

సంపాదకుడు-డాక్టరు కే. పి. సుబ్బనామాత్యగారు ఇది యొకమాసపత్రిక. ఆంగ్లభాషను ప్రకటింపబడుచున్నది. సాత్వికధర్మమునుగూర్చి పాండిత్యపరిష్కరణలగు వ్యాసము లిందు ప్రకటింపబడుచున్నవి మొదటిసంచిక ఆగస్టు 7 వ తేదీ, రెండవసంచిక సెప్టెంబరు 6 వ తేదీని ప్రకటింపబడెను. రెండుసంచికలను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. చందా నాలుగు రూపాయలు. నిలయువారు సంపాదకునికి "128 గోవిందస్వామివీధి, మదరాసు" అని వ్రాయవలెను.

సంయుక్తరాష్ట్ర లిబరలు సంఘము

రాగలసమావేశమునకు మాన్యువారిసశాస్త్రిగారి నధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనుట . ఆలహాబాదు, నవంబరు 2:-సంయుక్త రాష్ట్ర లిబరలు సంఘ కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు నేటి సమావేశమున లెవ్ బహదూరు సుప్రగారు సమావేశకాలమునకు శత్రుత్వోద్యోగమున నుండి రాజాల రని తెలిసి మానసియు లగు శ్రీయంత శ్రీనివాస శాస్త్రిగారిని అధ్యక్షులుగ నియోజించిరి.

అకాలీల సత్యాగ్రహము

మొత్తము 3956 మంది అకాలీల అరెస్టుచేయుట

అకాలీలు లుదాహరికముగా నిలుచుట రైలుబండిని నిలువకపోవుట-11 మందికి గాయములు తగ్గులుట-
వాటిని కొందరు చనిపోవుట- కొందరిని అరెస్టుచేయుట- రైల్వేకింపెని ఏజెంటు ప్రకటనము

దేశబంధు చిత్తరంజన దాసుగారు

శ్రీరామానుజులో నొసంగిన ఉపన్యాససంగ్రహము

అలినోదరుల శిక్షాదినము

దేశమునందు 1 వ తేదీని జరిగిన ఉత్సవములు సభలు

అకాలీల సత్యాగ్రహము

రణజితు సింగుగారికి శిక్ష

రణజితు సింగుగారు భరావరు కట్టనందున ఒక సంవత్సరము శిక్ష చేయబడెను.

3956 గురిని అరెస్టు చేయుట

31 వ తేదీని 100 మందిని అరెస్టు చేయుట

31 వ తేదీని 100 మందిని అరెస్టుచేసిరి. మొత్తము 3956 గురు తేరిరి.

రైలుబండిని అకాలీలవైకి నడుపుట

తీర్థయాత్ర 9 గంటలకు అకాలీలవైపునకు ప్రయత్నము చేసినవారిని స్టేషనుకు తిప్పుచున్న సమయమున దూర్భ్రు స్పృహవర్త కొందరు రైలుదారి కడ్డముగ నిలుచుందుటను స్టేషనుమాన్యురు చూచెను. అటునండి వెళ్లుదని వారితో చెప్పగా వారు విసలేదు. అందువలన అపాయమునకు లెటుప్రసిగ్గులు నెత్తుట కరదు మరల స్టేషనుకు పరుగెత్తునకి అలస్యమైపోయినది. రైలు వచ్చినది. 11 గురికి గాయములు తగిలినవి. వారిలో ముగ్గురికిమాత్రము బలమైన గాయములు తగిలెను. ఎవరను చనిపోలేదు. విచారణచేసి డ్రైగరును స్టేషనుమాన్యురును నిర్దోషు లని నిర్ధారణచేసిరి. అని ఎన్. డబ్ల్యు. రైల్వేవిజ్ఞానము ప్రకటించెను

రైలుక్రిందబడిన అకాలీలు చనిపోవుట

రైలు క్రిందబడుటవలన గాయములు తగిలిన అకాలీలు మృతిచేసిరి. రాజ్పండితో వారికి అంత్యక్రియలు జరిగినవి. కలకొలది సిక్కులు హిందువులు మహమ్మదీయులు మున్నగు వారు వారితోగూడ సృజనమునకు వెళ్లిరి. గాయములు తగిలిన వారిని కొందరిని పోలీసులు అరెస్టుచేసి రని రాజ్పండి కాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రకటించిరి.

1 వ తేదీ అరెస్టులు

నవంబరు 1 వ తేదీని 110 మందిని అరెస్టు చేసిరి. వారికి శిక్ష చేసిరి. మొత్తము 3956 గురిని అరెస్టు చేసిరి.

ఒక స్త్రీని కనిట్టేలు కొట్టిన కేసు

నవంబరు 2 వ తేదీని విచిలాలూ కాదు అను స్త్రీని కనిట్టేలు కొట్టిరి. ఆమె స్వృతిలేకుండ పడిపోగా ప్రక్కకిడ్చి చేసికొని కేసునుగూర్చి మేజిస్ట్రేటు నిచారణ చేసెను. రాజకాన్సీవద్ద ఒక స్త్రీ పోలీసులుచెప్పినట్లు విసనందున స్వల్పముగా గాయములు తగిలెనని మాత్రమే తేలిన దని మేజిస్ట్రేటు ప్రకటించెను.

రెండవ తేదీ అరెస్టులు

నవంబరు 2 వ తేదీని 150 మంది అకాలీలకు అరెస్టు చేసిరి.

స్త్రీల నవమానించుట

పూజచేయుచుండగా అకాలీలచే నవమానింపబడిన స్త్రీలలో కొందరు దెబ్బలు తగిలిన అకాలీలకు ఉపచారము చేసియున్నారు.

ఉపన్యాసములు

వి. పి. కరీక్షలు నిచ్చినవారును విద్యార్థికులును నెలదినముల పాటు గురుద్వారముల సంస్కరణములనుగూర్చి ఉపన్యాసముల నొసంగవలెను. అభ్యాసము పూర్తియైనపిమ్మట వారు యితరరాష్ట్రములకునూడ వెళ్ళవలెను. వారికి తీర మివ్వునడు సని గురుద్వారాసంఘమువారు ప్రకటించిరి.

అలినోదరుల శిక్షాదినము

బొంబాయిసభ

బొంబాయిలో 1వ తేదీని సభ జరిగినది. పితౄలుగారు అలినోదరుల సభించిరి. సోదరులునిర్వహణముగ కలలుకువారు, నిష్కపటులు. వారు నిర్వహణముగ బ్రతుకల్లోపమును చూపుటచే వారికి శిక్ష చేయబడెను. కావలెను చెరసాలలో నున్నంతకాలము కొంత కలలుకుగాన విప్రుడైన వారిని వశభతుకునని పితౄలుగారు నడిచిరి.

ఫిల్లీ

ఫిల్లీలోగూడ 1వ తేదీనిసభజరిగినది. డాక్టరు అన్నాగారు మాన్యుగువారు పవనసింధి సరవిలియం విస్సెంటుగారు సాదరులై మోపిన నిశ్చలత అన్నాగారు నిర్వహణముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. దొరతనమువారు కుపిన హాస్యమును మాంప్రతినిధి వర్తమానకై మావశ్యతయతో పోల్చిచూచిన మహమ్మదాలీ ప్రతినిధివర్తమానకై మావశ్యతయ మత్యల్పము. అని అన్నాగారు నడిచిరి. ఫిల్లీలోఅంగారానిధికి లక్షియాపాయలు చేరెననిచెప్పిరి

సేలం

పి. వాసుకేశయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద 1వ తేదీనిసేలములో విక్టోరియా మార్కెటులో సభ జరిగినది. రాజగోపాలాచారి, పి. కరదరాజులుగూర్చి పోవరులనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. ప్రజలు ఖడ్గధు ధరింపవలెనని బోధించిరి. కాంగ్రెసుప్రచారకుడు భూతతి కలంతియప్ప వాయకరుగారి ఆకాలమరణమునకు విచారింపుచున్నా మను తీర్మాన ముమోదించుటచేసెను.

లక్నో

లక్నోలో 1-వ తేదీని ఉత్సవము జరిగినది. డాక్టరు కృష్ణలాల నెహ్రూగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది.

చెన్నపురి

1 వ తేదీని తిరువళ్ళీకి సమాద్రతీరమున హాసరలులు కే. వి. రంగస్వామయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరిగినది. వి. చక్రవర్త్యు నెట్టి అయ్యలు మజిదు, ఎస్. సత్యనారాయణ, ఇ. ఎల్. అయ్యలుగూర్చి మాన్యుగువారు పవనసింధి. బెంగులూరు, ఫిల్లీ, సేలం, కల్లికోట, మున్నగు చోట్ల గూడ సభలు జరిగెను.

తిరువనంతపుర వార్తలు

పూర్వము పచ్చయప్ప కళాకాలభ్యంతరముగ నుండి తిరువనంత పురములో మహారాజావారి కళాకాలయందు చారిత్రియను అర్థకాత్రియను బోధించుచు కొంతకాలము క్రిందట పనిచాలించుకొని వెడలి: ఆర్. యస్. లావర పండితుని ఛాయాపటమును శ్రీయంత సీ.పి. రామస్వామి అయ్యగారు రనేకు లగు పురజనులయెదుటను పండితుని పూర్వకేమ్యులయెదుటను బహిరంగపజచిరి. పండితుని భావకారమై విద్యార్థులకును, చిత్రమును వ్రాసిన సంస్థాపిత్రకారునకును పరికములు బహుమాన మొసంగబడెను.

సీ. పి. రామస్వామిఅయ్యగారు అక్టోబరు 31 వ తేదీ రాత్రి మద్రాసునకు పయనమైరి. హైకోర్టులో సిరియల్ చర్చి బ్రస్తునిధి కేసులో వాదించుటకై కొద్దికాలములోపల తిరిగి వచ్చెను.

గొప్పబుదిపోటు

కలకత్తాకు 10 మైళ్ళదూరముననున్న రఘుభాధపురము ను గ్రామమున ధనికు డగు నొక బంగారినాని గృహమున కుంకరవారము వాడు తెల్లవారు జామున గొప్పబుదిపోటు జరిగెను. 15 మంది దొంగలు లోనప్రవేశించి కుపాకుల గాల్చి యింటిలోనివారిని వెడలింపి యజమానిని కొట్టి 7549 రూప్యములు నెలచేయు నగలను కొక్కమున దొచికొనిపోయిరి. పోలీసుకారాదర్శి నరెస్టు చేసిరి. వారిలో నొకడు రైల్వేయిజ్ఞానగియుడు.

దేశబంధు దాసుగారు

శ్రీరామానుజులో నొసంగిన ఉపన్యాసము

అసహాయోద్యమ చరిత్రను దాసుగారు ప్రాంతము నుండియు వివరించిరి. అత్యుత్సరులో దేశీయమహాజనసభ జరిగినప్పుడు గూడ కాంగ్రెసు సభ్యులందరూ అసహాయోద్యమము పట్ల నిర్ధారణగా నేకాభిప్రాయులై యుండలేదు. మనకోరికలు వీలై నంతవరకు మిరిముగా నుండవలెనని కాశీనగరమున జరిగిన సోమమహాజనభిలో తీర్మానింపబడెను. ఎంతటి స్వాధీనమైనను తిరుస్కరింప వలెనట్లు మనము బోధితునిని గాంధీ మహాత్ముడు నూచెంచెను. కాశీనగరమున కాంగ్రెసువారు కోరిన విషయములను వారరకమువారు నిరాకరించిరి. చింతకు కాంగ్రెసువారు అసహాయోద్యమము నవలంబించిరి. కాంగ్రెసు సభ్యులలో సభిప్రాయభేదము బుండవచ్చును గాని అసహాయోద్యమ సిద్ధాంతమును గూర్చి మాత్రము భిన్నాభిప్రాయములు లేవు. అసహాయోద్యమముతో ప్రపంచమున నూతన ప్రతిజ్ఞము ప్రారంభమైనది. దౌర్జన్యవిరహితములగు సాధనముల కలన స్వరాజ్యమును నడయుట సాధ్యమని ప్రపంచమునకు వెల్లడించుటకే అసహాయోద్యమ మవలంబింపబడెను. నిజముగ స్వరాజ్యమును నెలకొల్పుటలో దౌర్జన్య మెప్పుడును లాభికారికాలేదని ప్రపంచచరిత్ర స్పష్టపరచినది. ప్రాప్సు అమెరికా, ఇంగ్లాండు దేశములలోగూడ ధనికులకును పేదలకును తీరని వైరము నెడియున్నది. స్వాతంత్ర్యము మధ్యతరగతులకు మాత్రమే లభించినది. సామాన్యజనులకు ధనికులు అదృగద్రోహులు నేయున్నారు. దౌర్జన్యమువలన మనకు క్రొత్త తల్పడుదురు దౌర్జన్యరాహిత్యమువలన క్రొత్తపూ మిగులులగుదురు. సమాజము కావలె ననినచో ఏకోడేకము కలవారితోమాత్రమే సమాజము కుదురును. నిండుకొద్దికాలము గూడ స్వరాజ్యము కావలె నందురా? అట్టిచో వారితో సమాజము మెట్లు సాధ్యమగును? విప్లవమనే మితవాదబులుంకెదరు. విప్లవముఅభివృద్ధినికోకభాగమే గాని కేరుగాదు. ఇప్పుడు గొప్పవిప్లవముతో మనము చిక్కుకొనియున్నాము. భావవిప్లవమును క్రియావిప్లవమును ఏర్పడినవి. వీనివరిచామమే స్వరాజ్యము. విప్లవమనగా సంపూర్ణముగ మార్పు, అట్టి సంపూర్ణముగ మార్పునే మనముకోరుచున్నాము. మన అసహాయ వాదుల కింకను పార్లమెంటువద్దతి ప్రభుత్వముపై వ్యాపాసము వదలనందుటకు నేను చాల చింతింపుచున్నాను. క్రొత్తకాఖలను ప్రజాయత్నముల గావించిన తేజయులు సంకల్పశ్రులగుదురని మనలో పలువురు తలంచుచున్నారు. అట్టి స్వరాజ్యమువలన మధ్యతరగతులకు మాత్రమే లాభము కలుగును గాన నేను దానిని కోరుటలేదు. అధికారము చాల క్రేజేప్టులను కలిగించును గాననే మనమధికారమును వదలవలక తట్టుకొని ప్రాకులాడుచుందుము. మనచురుకు తిప్పుడు చేయుచున్న కార్యములను, తిలకింపుడు. కొన్ని ఏండ్ల క్రితము పీరు (యిప్పుడు మంగ్రులుగానున్నవారు) గూడ కాంగ్రెసు సభ్యులగు దేశభక్తులే. ఇప్పుడు వారు స్వతంత్రతకు బడయకలెనను కోరికను సంఘర్షణమును రూపుమాపుచున్నారు. నేను బ్రతికేయున్నంతకాలము నిట్టిస్వరాజ్యము కుండదనియే వాసింపగలను. నేను జనసామాన్యమున కుపయోగించుస్వరాజ్యమును కోరెదను గాని ధనికులకుమాత్ర ముపయోగించుస్వరాజ్యమును కోరను. దైర్జన్యములతో వాడుపనిలేదు. అట్టివా ందరున్నారు? సామాన్యజనలలో నెవ్వడైనను నాకంటె శ్రేష్ఠుడే. ఏలయనిన అతడు లానిన గాదు. ఇట్టిలానినతనమునుండి వెలువడుటయే స్వరాజ్యము. ఇట్టిస్వరాజ్యము ప్రపంచమున కంతకును ఉత్తమముగు బోధనము. స్వరాజ్య మనగా స్వార్థత్వాగము, సంపూర్ణస్వార్థత్వాగమే స్వరాజ్యము. మీరు మీమీనిదాంత విభేదములను మరచి విశ్వమానవ ప్రేమయే ఉత్తమమతమని నమ్మి అట్లునస్థించెదరా? ఇట్టి త్యాగ మును దేశీయు లానర్చునట్లు చేయుటయే దేశీయ మహాజనసభకు ముఖ్యకర్తవ్యము. మీలోగల దౌర్బల్యములను అపవిత్రతలను మీరు తొలగించుకొనవలెను. అప్పుడే మీరు స్వరాజ్యబంధిరమునకు పువారులను చేయగలుగుదురని దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారు నుడిచిరి. వాకిం అబ్దులుఖాను, వి. కే. పటేలు, రామదాసుగాంధీ గార్లుగూడ హిందీభాషలో నుపన్యసించిరి.

భారతనవాయసంఘము

వైసంఘ సభ్యులకు బొంబాయి నెల్స్ రామన్ కరీడ్రులులో అక్టోబరు 31 వ తేదీ పాయలెత్తము స్వాగత మొసంగబడెను. చాలమంది విచ్చేసిరి. స్వాగతోత్సవము జయభద్రముగ కొనసాగెను.

విదేశ వార్తలు

సామిప్య ప్రాచ్యసమస్య

సామిప్య ప్రాచ్యసమస్య రషియా, బల్గేరియాదేశముల నాహ్వినించిరి. బల్గేరియావారు తురుష్క సమస్యను బల్గేరియా వారి సామిప్య ప్రాచ్యము లోని కిరచ్చు హక్కులను గూర్చి చర్చించెదరు. జలసంధి విషయమై చర్చించుటకు రషియావారాహ్వినింపబడిరి. జలసంధి సమస్య, తుర్కీకి మిత్రమండలికి గల సాధారణసమస్యల నన్నిటిని ఏకకాలమున విల చర్చింపరాదో తెలియజేస్తుంది. సభా ప్రారంభమున తురుష్క సమస్య పరిష్కారములు చర్చింప బడవచ్చును.

ఈజిప్టు రాయబారులు

సామిప్య ప్రాచ్యసమస్య ఈజిప్టురాయబారులు గూడ ఈజిప్టుతరపున వాదించుటకు అంగీకరించవలెనని కోరెను. క్రైటు బ్రిటను అంగీకరించునటుల తోచుచున్నది.

జపాను ప్రతినిధులుగూడ లాసానియా సభ కేసెదరు.

అంగోరావారి బెదరింపు

కాకస్టాంటిన్ నోపిలు, ఆక్టోబరు 31:—మిత్రమండలి ప్రాంత మిషనరీలకు అంగోరా ప్రభుత్వ ప్రతినిధి రెండు లేఖలను పంపిరి. లాసానీ అంగోరాలకు రాక పోకల శీత్ర ప్రభుత్వ ప్రాంతములను కలుగజేసిన సభ లాసానీలో జరుగుటకు అంగీకరించెదమని మొదటి లేఖలోనిరంగతులు. మొదటి ప్రభుత్వ విరుద్ధముగ కాకస్టాంటిన్ నోపిలు ప్రభుత్వమువారికి ఆహ్వానము పంపి పండుల కాక్షేపించుచు రెండవ లేఖ అందజేయబడినది. దీని కలన అంగోరా ప్రభుత్వమువారు సభకు హాజరుటకు జయగ గలదు.

తుర్కీ సుల్తాను

కాకస్టాంటిన్ నోపిలు, ఆక్టోబరు 31:—సుల్తానుగారి రావ కీయతవలనయును అధికారములలో కొంతమార్పు చేయబడు నని తెలియుచున్నది.

సుల్తాన్ గారి సిలిగతులు

కెమాలుగారి ప్రకటనము

కాకస్టాంటిన్, నవంబరు 1:—విదేశీయజాతివారి ప్రజలతో సమంజసరకస్వభావముతో కాలముగడుపుటకు కెమాల్ నిర్ణయము జేసికొని రని కెమాలుగారు తెలియజేసిరి. దీనికై ప్రజలను ప్రభుత్వముతో ఒడంబడికను జేసికొనెదరు. లాసానియా సభలో తర్క తన స్వాతంత్ర్యమును ఎట్టి పరతులతోకనే నిల చెట్టుకొన గోరుచున్నది. జలసంధిగుండా అందరకు ప్రవేశము స్వేచ్ఛ గుండవలసినదే యని ఆయన అంగీకరించెను. అంగోరా ప్రభుత్వమువారుమాత్రము స్టాంబులు, మార్మోర్ సముద్రములకు భంగము కలుగదని అభయ మీయవలె ననుచున్నారు.

కెమాల్ నిర్ణయ యభిప్రాయము ప్రకారము సుల్తాను అధికారము లేదనియే కెమాలుపాసాగారు తెలియజేసిరి.

కాన్స్టాంటిన్ నోపులు ప్రభుత్వమును నిరసించుట

కాకస్టాంటిన్ నోపిలు ప్రభుత్వమువారును, అంగోరా ప్రభుత్వమువారు ఒకేవిధానము నులంబించుటచే అంగోరా ప్రభుత్వమువారు కాకస్టాంటిన్ నోపిలు ప్రభుత్వముతో సఖ్యతగ మెలగవలయు నని మంగిలులు ప్రత్యేకముగ సభజరిపి అంగోరా ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. అంగోరా ప్రభుత్వమువారు ఎటులు జెప్పిన అటులే విశ్వాసపూర్వకముగ భరసా వహించెదమని గూడ తెలియజేసిరి. కాని ఎంత జెప్పినను అంగోరా ప్రభుత్వమువారు కాకస్టాంటిన్ నోపిలు ప్రభుత్వమువారిమాట నెడచేసిరి. ఎంతమాత్రము కాకస్టాంటిన్ నోపిలు ప్రభుత్వము కూడద నీ పాలుబాచుచున్నారు.

ఈ ప్రకారము జనులు నిశ్చయించుకొనునటుల తెలియుచున్నది. అందుచే గాండు నిజీగారు తండ్రికి ప్రత్యుత్తరము ఇచ్చుటకు నేపనలు ఎంపి వారు తలంపుకొనెదరు. కాకస్టాంటిన్ నోపిలులో అధికారము నిలయుట పరిపాలనాసభ వారిదేయని నేపనలు ఎంపి వారు నిశ్చయించుకొనిరి.

అంగోరా ప్రభుత్వమువారు మిత్రమండలి కాకస్టాంటిన్ నోపిలు ప్రభుత్వమువారిని లాసానియా సభకు నాహ్వినించుటకు ఆక్షేపించిరి. కానితో మిత్రమండలి కెట్టి ప్రయోములేను. ఆ ఆక్షేపణతో మిత్రమండలికి అనవరము లేదు అని ప్రెంచివారు తెలియజేసిరి. కాని లాసానియా సభకు తమ ప్రతినిధులను పంపుటకు గూర్చి ఏ రికవున తమలో తాము ఏదో విధముగ ఒడంబడిక జేసికొనవలయు ననిరి.

లాసానియా సభకు మిత్రమండలి పంపిన ఆహ్వానమును గ్రీసు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించి

క్రొత్త మంత్రవర్గము

లండన్, నవంబరు 1:—క్రొత్త మంత్రవర్గములో నింటర్వ్య ప్రభుత్వతో కాటు ఇంకోక 4 గురు ప్రభుత్వము చేర్చబడిరి. యంత్రవర్గములో అందరను సంకుచిత భావోపేతులే. ఈ మంత్రవర్గములో ఇంకను ముఖ్యముగ 4 స్థానములు పూర్తి జేయవలసి యున్నది. పూర్వము ప్రభుత్వములో 22 మంది గలరు.

క్రొత్త నియామకములు నేపనలు లిబరలుకతుము వారికి కోపముగ నున్నయవి. లాయిడ్ జార్జిగారు ఇకముందు ఏమి తెలియజేసినదో యని ఆతురతో కనిపెట్టి వాచుచున్నారు. కాని పాపము లాయిడ్ జార్జిగారి గొంతుకు బాగులేకుండుటచే తేపు (2-11-22) బ్రిష్టులులో మాట్లాడుటకు పిలువదని తెలియ వచ్చినది.

మౌంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక, లాయిడ్ జార్జిగారు లండన్, నవంబరు.

లాయిడ్ జార్జిగారు లిబరలుకతుములోనివాడ నని తెలియ జేయవలెను. ఆస్పిక్టర్ గారు జెప్పియుట నడచుకొన నవరము లేదు. తక్కినవనిని స్థానిక సంఘములే పూర్తి జేయను. లాయిడ్ జార్జిగారియందు ప్రజలకు విశ్వాసము అనురాగముండుటచే ఇది మంచిసమయము అయినది. ఈ కాలమునందు ప్రతిపక్ష ప్రభుత్వము అధికారములోనికి వచ్చునని తెలిసినందున అట్టియంతరము లేకుండజేయుటకై గంగతిసంకల్పములతోని లాయిడ్ జార్జిగారు మరల వ్యవహారములను ఆలోచించి పరిశోధనమునకు గడంగుల యు నని మౌంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఆస్పిక్టర్ గారు కొయలిషను ప్రభుత్వమును

ఖండించుట

లండన్, నవంబరు 1:—పెయిస్టిలో సుపర్యాసంకల్పమున కొయలిషను ప్రభుత్వము వారు వ్యవహారముల నన్నిటిని తలక్రిందు గ తారుమారు జేయుచున్నారని ఖండించిరి. కాకస్టాంటిన్ నోపిలు లిబరలుకతు ఒడంబడికయున్నదన్న తుదకు క్రొత్త హాట్ మెంటులో మరల క్రొత్త కొయలిషను ప్రభుత్వమే ప్రారంభమగును. పేరుమాత్రము మారును.

కాకస్టాంటిన్ నోపులు వికమత్వము

లండన్, నవంబరు 1:—చాంబర్లెసుగారి యభ్యర్థకుల చిక్కులకు కలుగజేయుటకు లాయిడ్ జార్జిగారి కిష్టము లేక పోవుటచే నేపనలు లిబరలుకతుమువారిలో నెవ్వొక్కనటుకు పిలువజేస్తుంది. కాకస్టాంటిన్ నోపులు రాజీపడుచున్నారు.

చర్చిలుగారి కార్యక్రమము

చర్చిలుగారు వ్యయమును చాలవరకు లెగించుటకు ప్రయత్నించెద ననియు, పించుమంత్రవర్గమును రద్దుజేయుటకు పోలికదనయు ఇకముందు పైనికనాకార్యములు లెగింబులు చూచెదననియు వోటులకు తెలియజేయుచున్నారు. ఇదివరలో పలకెను మెసపాటేమియులలో జేసిన మిశ్రమమునుగూర్చి చూచించిరి.

నేపనలు లిబరలుకతుమువారికిని కాకస్టాంటిన్ నోపులకును జడముమాత్రము పోదు.

లాయిడ్ జార్జిగారికి జయము కలుగనో ఆపజయము కలుగనో నిశ్చయముగ తెలియుటలేదు.

లాయిడ్ జార్జిగారికి అనాగోగ్యముగ నుండుటచే ఆయనను సక్కిరించుట ఆప్తజేయబడినది. ఎప్పుడు సర్కారిము మరల జరుగునో తెలియదు.

బ్రిటిషు మంత్రవర్గమువారు నవంబరు 1 తేదీని ప్రధమ సమావేశమును జరిపి కార్యక్రమము, తయ్యం భాయాపటము మూలకముగ నాగ్రత చేయుటజేసెను.

ఇట్టివివరింపులు

ప్యాంసు, బెర్లిన్, వాషింగ్టన్ లో మన్న ఇటలీ రాజుబారులు గూడ తమతమపులను త్యజించిరి. నేపలు యలు ప్రెస్సెట్టి రికార్డు గూడ తమతమపులను త్యజించిరి.

స్వీడ్లాగారికి ముస్సోలినిగారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము

గోయ, నవంబరు 1:—స్వీడ్లాగారి 8వుడు తమ పదవిని త్యజించుట సమయాన కూలముగాదు. అలాలోచితముగ నున్నది. ఇటలీయందు ప్రేమయున్నటులేదు. స్వీడ్లాగారిని ఆపదవిలోనే ఉంచ వలయుకొలెడిని. ప్రభుత్వము జాతీయభావములనే తెలియచుట్టచే తొందర కలుగజేయ దలంచలేదు. దీనికి తంతిమూలకముగ ప్రత్యుత్తరము నీయవలయునని ముస్సోలినిగారు స్వీడ్లాగారిని కోరిరి.

వాయువార్తలను చుంపునపుడు ఒమలకు తెలియకుండు నటుల క్రొత్తవిధానము కనిపెట్టబడినది.

గోదావరి బుక్కు డిపో

రాజమండ్రి.

మా వద్ద వెలకు దొరకు గ్రంథములు

Just out ఆన సూయ Uu to-date

అయి దంకముల క్రొత్తనాటకము

ఏ సతీరత్నము తన పాతివర్య ముద్ధిరతరాత్మకై (will power) చే, పుటిని రాత్రిక జేసి పుట్టిని గడగడలాడించి, ప్రకృతిని-తలక్రిందుగ జేసి-బ్రహ్మాండ మల్లకల్లాలముగ జేసి వైచిన్-ఏవారిమణి-రాత్రికన గలగలజేసి భవాని-లక్ష్మీ-సరస్వతులకు గర్వభంగము-వేపింపజేయున-క్రమార్కులకు శృంగభంగమును-పూర్వోదయభావకారణమున విగతజీవోన్ముఖుడగు కామని పుట్టివెతుని జేసి నూర్వోదయమును గావించి లోకమున రాంతి శుతాకమును బ్రతిష్ఠించినదో అట్టి భారత సతీతిలక మగు ఆనసూయాదేవి చరిత్రమును మృదుమధురైతిని రంగస్థలముల కనుకూల మగు క్రొత్తపూర్వ పట్టితో (songs) చేర్చి ప్రచురింపబడినది.

గ్రంథకర్త:—శ్రీ 0-12-0. గంగాధరరామ శాస్త్రిగారు వెలర్చు 0-12-0.

శ్రీపానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారి

నాటక రాజములు

పాదుకాపట్టాభిషేకము (పెక్కు నాటక సమాజములచే ప్రదర్శింపబడుచున్నది, క్రొత్త హాట్ ... 1 4 0 సరస్వతి (క్రొత్త నాటకము) ... 1 0 0 సారంగధరనాటకము (క్రొత్త హాట్) ... 0 8 0 బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహాచార్య నాటకములు, నవలలు అన్నియు మావద్ద దొరకును. (తెర్రలో వెలువడ నున్న గ్రంథములు) కన్నుపుదొంగ, పుటియక్క, అశ్వుతమకు పరిశోధక, (detective) నవలలు (Plot) అత్యద్భుతము.

కీచక వధ

చక్రని శృంగారసప్రధాన మగు నాటకము ఇప్పుడే వెలువడినది. య 0-10-0. ధరణికోట చరిత్ర నవలలు వ్రాయుటలో ప్రసిద్ధి గాంచిన శ్రీయుక్త భోగరాజు నారాయణమూర్తిగారి ప్రణీతము చదివితీరవలెను. య 1-4-0. జాతక మర్మ బోధిని వ్యోతిషము నేర్చుకొనువారి కత్యంతోపయోగము. బ్రహ్మశ్రీ కాలవాదభట్ట వేదవేదముమూర్తి ప్రణీతము. య 1-4-0. జాతకమార్గాడము రెండవభాగము అత్యంత శంకటకాష్ట్ర ప్రణీతము. య 2-0-0.

నరస్వతి వాచక పుస్తకములు

శ్రీ ఘోషి, రాఘవేంద్రరావు పంతులుగారి ప్రణీతము 1-వ తరగతి 0-3-0, 2-వ తరగతి 0-3-0 3-వ తరగతి 0-4-0 4-వ తరగతి 0-5-0, 5-వ తరగతి 0-6-0, 6-వ తరగతి 0-7-0, 7, 8, తరగతులు అప్పులో నున్నవి. సరస్వతీగణితబోధిని: ఎలిమెంటరీ స్కూలు విద్యార్థులకు అనేకవిధముల సహకారిగా నుండునట్లు అనేకయుక్తి లెక్కలతోను, లెక్కలతోను క్రొత్తపూర్వజ వక్తరా అనేక నూతనవిషయములతో ప్రచురింపబడినది. Most up to date కునూరావ్యాకరణము: ఎలిమెంటరీ స్కూలు విద్యార్థులకు మిక్కిలి ఉపయోగము వెల 0-2-0. సోల్ ఏజంటు:

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు,

ప్రొఫెసరు టు రు

గోదావరి బుక్కు డిపో, రాజమండ్రి.

శాస్త్రసమత మైన జ్యోతిషము

మీ జాతకము గాని కయస్సు నామము గాని పంపుడు. కవిలో చెప్పబడిన జైనిశాస్త్రగ్రంథములచే వడ్డల విచారణ చేసి రుజు విమర్శింపబడిన సంకల్పిత ఫలము వ్రాసిన య 1-8-0 ద్వ్యాదిభావములు మహాదాశపులులు య 3. ఒక మహాదాశకు అంతర్గతముగ జ్ఞానములు వ్రాసిన య 5. శ్రీధరవేంకటసిద్ధాంతి, నేదునూరు. అంబాదేవీ పోట్టు. (గోదావరి జిల్లా)

వాతావరణ సౌఖ్యము

1922-న సంవత్సరం నవంబరు నెల 3-న శుక్రవారము

[illegible]

<p> 1. 1000 2. 1000 3. 1000 4. 1000 5. 1000 6. 1000 7. 1000 8. 1000 9. 1000 10. 1000 11. 1000 12. 1000 13. 1000 14. 1000 15. 1000 16. 1000 17. 1000 18. 1000 19. 1000 20. 1000 21. 1000 22. 1000 23. 1000 24. 1000 25. 1000 26. 1000 27. 1000 28. 1000 29. 1000 30. 1000 31. 1000 32. 1000 33. 1000 34. 1000 35. 1000 36. 1000 37. 1000 38. 1000 39. 1000 40. 1000 41. 1000 42. 1000 43. 1000 44. 1000 45. 1000 46. 1000 47. 1000 48. 1000 49. 1000 50. 1000 51. 1000 52. 1000 53. 1000 54. 1000 55. 1000 56. 1000 57. 1000 58. 1000 59. 1000 60. 1000 61. 1000 62. 1000 63. 1000 64. 1000 65. 1000 66. 1000 67. 1000 68. 1000 69. 1000 70. 1000 71. 1000 72. 1000 73. 1000 74. 1000 75. 1000 76. 1000 77. 1000 78. 1000 79. 1000 80. 1000 81. 1000 82. 1000 83. 1000 84. 1000 85. 1000 86. 1000 87. 1000 88. 1000 89. 1000 90. 1000 91. 1000 92. 1000 93. 1000 94. 1000 95. 1000 96. 1000 97. 1000 98. 1000 99. 1000 100. 1000 101. 1000 102. 1000 103. 1000 104. 1000 105. 1000 106. 1000 107. 1000 108. 1000 109. 1000 110. 1000 111. 1000 112. 1000 113. 1000 114. 1000 115. 1000 116. 1000 117. 1000 118. 1000 119. 1000 120. 1000 121. 1000 122. 1000 123. 1000 124. 1000 125. 1000 126. 1000 127. 1000 128. 1000 129. 1000 130. 1000 131. 1000 132. 1000 133. 1000 134. 1000 135. 1000 136. 1000 137. 1000 138. 1000 139. 1000 140. 1000 141. 1000 142. 1000 143. 1000 144. 1000 145. 1000 146. 1000 147. 1000 148. 1000 149. 1000 150. 1000 151. 1000 152. 1000 153. 1000 154. 1000 155. 1000 156. 1000 157. 1000 158. 1000 159. 1000 160. 1000 161. 1000 162. 1000 163. 1000 164. 1000 165. 1000 166. 1000 167. 1000 168. 1000 169. 1000 170. 1000 171. 1000 172. 1000 173. 1000 174. 1000 175. 1000 176. 1000 177. 1000 178. 1000 179. 1000 180. 1000 181. 1000 182. 1000 183. 1000 184. 1000 185. 1000 186. 1000 187. 1000 188. 1000 189. 1000 190. 1000 191. 1000 192. 1000 193. 1000 194. 1000 195. 1000 196. 1000 197. 1000 198. 1000 199. 1000 200. 1000 201. 1000 202. 1000 203. 1000 204. 1000 205. 1000 206. 1000 207. 1000 208. 1000 209. 1000 210. 1000 211. 1000 212. 1000 213. 1000 214. 1000 215. 1000 216. 1000 217. 1000 218. 1000 219. 1000 220. 1000 221. 1000 222. 1000 223. 1000 224. 1000 225. 1000 226. 1000 227. 1000 228. 1000 229. 1000 230. 1000 231. 1000 232. 1000 233. 1000 234. 1000 235. 1000 236. 1000 237. 1000 238. 1000 239. 1000 240. 1000 241. 1000 242. 1000 243. 1000 244. 1000 245. 1000 246. 1000 247. 1000 248. 1000 249. 1000 250. 1000 251. 1000 252. 1000 253. 1000 254. 1000 255. 1000 256. 1000 257. 1000 258. 1000 259. 1000 260. 1000 261. 1000 262. 1000 263. 1000 264. 1000 265. 1000 266. 1000 267. 1000 268. 1000 269. 1000 270. 1000 271. 1000 272. 1000 273. 1000 274. 1000 275. 1000 276. 1000 277. 1000 278. 1000 279. 1000 280. 1000 281. 1000 282. 1000 283. 1000 284. 1000 285. 1000 286. 1000 287. 1000 288. 1000 289. 1000 290. 1000 291. 1000 292. 1000 293. 1000 294. 1000 295. 1000 296. 1000 297. 1000 298. 1000 299. 1000 3</p>
--

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

బొంబాయి, నవంబరు 2:—బొంబాయి గాంటు మెడిక

కట్టలు నిర్మించిన పనులు	రూ 86-0-0	87-0-0
చివరం	,, 86-0-0	87-0-0
రెవెన్యూ	,, 86-0-0	87-0-0

పండి 100 కులము	రూ 89-0-0	90.8-0
చందారము, కులము 1-1	రూ 26-10-0	
నవరము 1-1	రూ 17-1-0	
ఇ. కడి బా 18	రూ 220-0-0	821-0-0
కా. డి. డి.	రూ 855-0-0	860-0-0
కస్తూరి నెక్కర బ 1-1	రూ 48-8-0	48-12-0

సింహాయార్కు	20	డిక్రీలు	అంకర	పాప	89.00
డిక్రీ	16	డిక్రీ			75.00
అవుక్రిమి	20	డిక్రీలు			80.00
డిక్రీ	16	డిక్రీలు			75.00

మూలానుకేసులు

వాసాయి అనునది మొహరం అల్లరులలో మూడు
దుకాణములను దొంగిలించి నందులకు 18 నెలలు శిక్షింపబడుట
బడినది.

ప్రకటన

అవును ప్లానింగు అవసరమే 10 (3) ను
పకారం చేయబడిన పకం న.

పాలకొల్లు గ్రామముయొక్క రీసర్వీ నెం
163 & 266/1 & 2 ద్ల పట్టణములోని యిండ్ల
ఒత్తిడి తగ్గించే నిమిత్తం టవును ప్లానింగు ఆక్టు
యొక్క శే 10 (3) ను ప్రకారం తీసికొనుటకు
ఆఖరుదఫా నెం 229 తే 24-10-22 డి తీర్మా
నము చేయించినా రని యిందుమూలముగా ప్రక
టించుచున్నాము.

మునిసిపల్ ఆఫీసు } బి. వి. సుబ్బారావు, ,
హాలకొలు, 25-10-22 { ఛీఫ్ కలెక్టర్.

ఆకాశం మేఘములతో దట్టముగ అట్లొకని యున్నది-
 అద్భుతమాయన వన్నీ. పుదానులో 6.71 చతుస్రల వర్షము.
 వర్షిస్తుంది.

కడల్పూరులో 687 అంగశములవాస తురిసినది. 12 గంటలు తురిసెను. నెల్లూరులో 231 అంగశములు తురిసెను. నెల్లూరులో 357 నాగవట్నం 13 $\frac{1}{2}$ అంగశములు, తిరువనంత పురంలో 2 అంగశములు కన్నము తురిసెను. రాజధాని ఇతర భాగములందు నగ్న పాతము హెచ్చును.

తుపాను డ్రాంకోమలికి ఉత్తరముగ వీచినది

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాజ్య.

నా రామరజు కాస్త్రజుడు.

జెస్సుపేకంవెనీ పనివాండునమ్మె

నమ్మకబట్టికొన్ని సంవత్సరాల కాలమును కర్షకాశ్రయలకూలీలకూ.
నూటికి 90 మంది తిరిగి పనిలో చేరిరి. మిశ్రమసంఘమువారు పం.
చాయతీనాని తీర్పు జెప్పునటు లంగీకరింపబడినది. జీతముల గా.
జే.పట్టణం గెనరానిది.

విజ్ఞానము

ఒక సంవత్సరము క్రితం శంకరులు వెలువడిన ప్రాచీనములకు కట్టుము తప్ప 2/1, తీవ్రమంతరించిన వక అంతర్జాలము (ప్రాచీనములకు తప్ప 5/1) ఇటీవలకాదు తీవ్ర మంతరించి తాను ప్రతి సంవత్సరములో ముఖ్యవిషయములతో ప్రాచీనములకు తప్ప 2/1 జనన సంవత్సరం, వేల, వారము, గంటలు, నిమిషములు తెలుపవలెను. తేక జాతకమును పంపవలెను. అన్ని పులములనండి మితిలేని యోగ్యతాపత్రము వచ్చియున్నది. జాతకము అంగుళానామ ప్రాసీ పంపవలెను. బి. ఆర్. శ్రీనివాసరావు, కృష్ణవిలాస ఆగ్రహారము (ఎ) పోస్టు మైసూరు.

అపూర్వజ్యోతిషగ్రంథరాజము

వీనిని గురించి 28-7-21 తేదీన "ఆంధ్రప్రదేశ్" యిల్లు ప్రాయమున్నది. "హేమకృష్ణ అస్మయల్లు" ఇయ్యది సర్వజ్యోతిష గ్రంథములకు పుస్తకమణికృష్ణము. ఇందలి క్రమవిషయమును ఆయాగ్రంథము. జ్యోతిషములను ప్రజలందరియందు మాయాపులకు పురులు, పాతకములను పురులించి వారు చెప్పెడు కల్లములను నమ్మి మోసపోవువానికి కల్లములను ఇతరులను మోసము చేయునట్లు చేతులెత్తించి జాతకము, జన్మకర్మము మున్నగువానితో పనిలేకుండ ఏదైనా కావలె కలగలగల భవిష్యములను ఎవరెట్లుకు వారు కలుగునులముగ మామకొనవచ్చును. అట్లు ప్రతివిషయమును ప్రతివారికిని భాగం జ్యోతిషములలో యోగగ్రంథరాజము అతిమంథమైన తెలుగులో ప్రాయమున్నది. మరణకాలమును నిర్ణయించుట, సూర్యచంద్రులను బట్టి కుట్రకార్య ప్రాంతములకు అనుకూలకాలనిర్ణయము, దీర్ఘజీవితమునకు చేయవలసిన కుటుంబ నింగు వివరింపబడినది. ఒకటిసహాయ మునకములేకుండ తెలియజేసిన విషయములన్నియు దీనియందు గలవనుట తక్కి యోగిగాను." దీనిని బోధుభక్తులుగాక రూ 2-8-0 ప్రీమియర్ ఎప్రిల్ జాకల్ బిరో, హైదరాబాద్, విశాఖపట్నంజిల్లా

జాతకరత్నము

PART I జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ వక మున్నగునవి లేకయే సంవత్సర ఫలితములను క్యారెక్టరు రీడింగుతో సహా యెన్ని సంవత్సరములకైనను జ్యోతిషముని సహాయము ఆకృత లేకయే తమంతటి తాము ప్రాసీకొనగలరు. భవము, సంతానము, ఆయా రాశ్యములు మున్నగు దాదగభావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే ప్రాసీకొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషము. వీని వెల రూ 2-0-0, నెలఖర్చుతోగా కొనుగోరి 1-0-0 మాత్రమే వలయుచో జాతకములు సరసమైనవారికి పంపవలెను. (164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషశాస్త్రము, భువనగోట, విశాఖపట్నంజిల్లా

కట్టలా? కత్తులా?

రెండును కట్టలాలో చిత్రముగా నిమిషపుష్క కత్తులు. ప్రతివిషయ వందల ఖర్చు. (8785) ఒకటి తెప్పించి చూచిన దానివిషయ మీరే తెలియ గలదు. వెల రూ 8-0-0 మొదలు 25-0-0 కరకు గలవు. ఇంకను తక్కువ ధరలవి గాని, ఎక్కువధరలవి గాని కావలసిన యెవల తయారుచేయించి పంపగలము. గానీ జీవన్మరణ వేరు భారతనపుభవనము బెజవాడ.

బెండుచేయబడిన, స్త్రీల పాటలు

1 భాగము 800 పేజీలు రూ 1-0-0
2 భాగము 272 పేజీలు రూ 1-0-0
3 భాగము 280 పేజీలు రూ 1-0-0
కాశీమజిల్లా. 1 భాగము 488 పేజీలు 1-8-0
(869) 72 పేజీల కేటలాగు ఉచితము. మంజువాణి మద్రాసుకాల, ఏలూరు కృష్ణాజిల్లా

ముఖ్యగమనింపు

మోగ్యతాపత్రములు (5) మొదలు ముద్రాగించునట్టివా రందరికిని వాతంత్రీ రీటిలో నుండు, దుర్గా మెడికల్ హాల్ వారి ఫోన్స్ డ్రావ్ కౌమధము ఒక వరము కంటిది. వా మొదలు సంబంధమైనట్టి వ్యాధులన్నియు ఖాళీగా నయమైనది. రంగూన్ } బాబులాల్, హైదరాబాద్ 80-6-19 }

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిశుద్ధము చేయుట యందు వేరన్నిక గాంచినది భర 1-10-0 ఇండియా సిల్కావనందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు ఉచితముగా పంపవలెను.

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 పనపవాడి, బొంబాయి

ముఖ్యగమనింపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేదీ నుండి అన్ని కరలు మార్పుబడినది. The Zandu Pharmaceutical Works Ltd. Elphinstone Road, Bombay. ఇప్పటి కాలము సమస్థించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద కౌమధములను తయారు చేయుచున్నాము. హిమాలయజేతమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు. వైకనిన విలాసమునకు ప్రాసీనచో ధరల పట్టి పంపవలెను.

జాండు వర్తస్యూటికల్

వర్క్సు

ఆయుర్వేద కౌమధముల తయారు (388) బొంబాయి నెం 13. ది ఆంధ్ర ఇంజనీరింగ్ ప్రెస్సింగు కంపెనీ, హోల్ ఏజెంట్లు: కాకినాడ. చాటుపద్య మునిమంజరి - ద్వితీయభాగము వెల రూ 1-6-0. ప్రజా వేదము ప్రతి రూ 1-10-0. మూనావర్ణముచ్చట - వెల 0-4-0. అప్రెసు: మునిమంజరి మేనేజరు, (142) తిరువల్లిక్కెనీ, మద్రాసు.

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILL LTD.,

Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectuy and particulars please apply to Roy Dutts and Co. 17, CALCUTTA.

హిందీ - తెలుగు

వాలశిక్ష 0-6-0 మొదటి వాచకం 0-6-0 తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన సులభ శయిలిన ప్రాయమున్నది. తరాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము

దంత మార్గము

వెల రూ 1-కి 0-2-0 ఈ ధంత మార్గముతో పండ్లతోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము నిష్కరింపబడును. నోటు దుర్గంధములేక యుండును.

గజికి తెలము

గజ, చీడ శరీరములకు వ్యాపించి ముఖ్యముగా చిన్నపిల్లలకు విశేష భాధను నిలిగించుచున్నది. ఈ తెలమును నాలుగుపూటలు రోచిన తప్పక పని జేయును. అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

అమృతాంజనం డిపోవారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా.

	రూ. ఆ.
1. శిర్షరసాయనము మాత్రము అత్యంతము	1-4
2. శుభ్రశుభ్రము ధాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-12
4. అమృతాంజనము అన్ని కౌమధములకు	0-10
5. మూలకంకకు తెలము రూ 1-కి	0-12
6. తామర తెలము; తామర, తీలకు	0-5
7. కలరా మాత్రము. వాంతిభేదములకు	0-5
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0-5
9. దంతకూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-5
10. జ్వరహరి, శిశుహేలుకు	0-5
11. గజ్జికె తెలము, గజ్జికె తెలము రూ 1-కి	0-4
12. తగుళ్లకు తెలము, శిశుకుళ్లకు	0-5
13. వేలకు వంగు సీసా 1-కి	0-4
14. కుప్పకు తెలము, రూ 1-కి	0-4
15. దంతహర్తము, పండ్లతోముటకు	0-2
16. నుఖభోగి మాత్రము	1-0
17. నుఖభోగి తెలము, పుండ్లకు	1-0
18. శోమహరి వెండుకము దుడుకుకు	0-5
19. మోహిని తెలము వెండుకము వెండుకుకు	0-12
20. చుండుకు నానె సీసా 1-కి	0-5
21. గ్రహాణి మాత్రము రూ 1-కి	0-5
22. జలాలి మాత్రము, మలబద్ధము	0-5
బంగారు తెలములకు ప్రత్యేకము 25 రేఖలు గలది 1-కి రూ. 3-0-0 లు	
వెండితెలములకు ప్రత్యేకము 1-కి రూ. 1-0-0 లు	
23. వెప్పురుమెండునూనె	1-4
24. చంద్రిత తెలమునీరు రూ 1-కి	2-5
25. కుసుమారి మాత్రము, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
26. కేకకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1-0
27. కఫహరి శిశుకుళ్లకు	1-0
28. కఫహరి మాత్రము, దగ్గు, ఉబ్బరములకు... రూ 1-కి	0-5
29. నుండరి తెలము, ముఖభాంతికి	0-5
30. శోమహరి మాత్రము, శిశుహేలుకు	0-12
31. శ్రేణాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
32. జంతువాతహరి, ఎముకలకు	1-0
33. ఉబ్బరము: కుసుమ	2-0
34. వాయువుపోటుకు మందు	1-0
35. చిలోచనములకు మాత్రము	రూ 1-కి 0-5
36. కస్తూరిమాత్రము వెద్దవి మంచిది	50-కి 0-10
37. తాంబూలమాత్రము, వెద్దవి కువావనమునందును 50-కి	0-5
38. వానుకర్పూరము	సీసా 1-కి 0-5
39. శేషాశ శిశుకు మంచిది	రూ. 1-కి 40-0
40. కుంకమపుష్ప	5-5
41. పచ్చకర్పూరం 1-వ రకం	5-5
42. పచ్చకర్పూరం 2-వ రకం	1-0
43. గోశోజనం మంచిది	10-0
44. జున్ను లేక ఆది పచ్చికావా	5-5
45. మోమ్యాయి మంచిది	5-0
46. కొబ్బరి, మంచిదికము	2-5

కపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము

అమృతాంజనము డిపో. మద్రాసు బొంబాయి.

సత్యవత్స పాఖ్యానము

ఇది మొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహత్తు. ఇందు శ్రీశైలముహిమకూడ జక్కగ వర్ణింపబడియున్నది. కవిత్వము కి మరసవంతమై ముద్దులుమూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము శేషట్టిన భాతకుల కొక పద్యమేని వదల మది జనింపదు. ప్రతి 1-కి ధర రూ 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టి పిల్లి, మద్రాసు

Printed and Published by K. Nageswara Rao, at the Andrapatrika Power Press, 6 & 7 Thambu Chetty Street MADRAS